

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

**«Κριτήρια με τα οποία επιλέγουν οι γονείς ιδιωτική μονάδα
Προσχολικής Αγωγής για την εκπαίδευση και φροντίδα των
παιδιών τους»**

Πούλιου Μαρουσώ

Πειραιάς, Δεκέμβριος 2020

UNIVERSITY OF PIRAEUS
DEPARTMENT OF ECONOMICS

MASTER PROGRAM IN
ECONOMICS OF EDUCATION AND MANAGEMENT
OF EDUCATIONAL UNITS

**«Criteria by which parents choose a private Preschool unit
for the education and care of their children»**

By Pouliou Marouso

Piraeus, Greece, December 2020

Δήλωση μη λογοκλοπής

Δηλώνω υπεύθυνα και γνωρίζοντας τις διατάξεις του Ν. 2121/1993 περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας, ότι η παρούσα μεταπτυχιακή εργασία είναι εξ ολοκλήρου αποτέλεσμα δικής μου ερευνητικής εργασίας, δεν αποτελεί προϊόν αντιγραφής ούτε προέρχεται από ανάθεση σε τρίτους. Όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν (κάθε είδους, μορφής και προέλευσης) για τη συγγραφή της περιλαμβάνονται στη βιβλιογραφία.

Πούλιου, Μαρουσώ

Υπογραφή

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Για την ολοκλήρωση της παρούσας διπλωματικής εργασίας, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου Χλέτσο Μιχαήλ για την πολύτιμη βοήθειά του.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην προσχολική ηλικία διαμορφώνεται η προσωπικότητα του ατόμου και μπαίνουν τα θεμέλια και οι βάσεις της εκπαίδευσής του. Οι γονείς, συνειδητοποιώντας τη σημαντικότητα του ρόλου που επιτελεί η προσχολική εκπαίδευση στα πρώτα κρίσιμα χρόνια του παιδιού, θα πρέπει να είναι πολύ προσεκτικοί, όταν κληθούν να επιλέξουν σχολείο, ώστε να κάνουν τη σωστή-κατ' αυτούς- επιλογή. Στην εργασία αυτή εξετάζονται οι παράγοντες, που θεωρούν σημαντικούς οι γονείς, όταν καλούνται να επιλέξουν ένα ιδιωτικό σχολείο για τα-προσχολικής ηλικίας- παιδιά τους. Η παρούσα ποσοτική έρευνα εξέτασε τις απόψεις γονέων σχετικά με τα κριτήρια, με τα οποία επιλέγουν ιδιωτική μονάδα προσχολικής αγωγής για την εκπαίδευση και φροντίδα των παιδιών τους. Το δείγμα συλλέχθηκε με τη μέθοδο της βολικής δειγματοληψίας και της δειγματοληψίας- χιονοστιβάδας με ερωτηματολόγιο σε ηλεκτρονική μορφή. Στην έρευνα συμμετείχαν 101 γονείς που τα παιδιά τους φοίτησαν σε ιδιωτικές μονάδες προσχολικής αγωγής. Με την ολοκλήρωση της ανάλυσης και επεξεργασίας των δεδομένων που συγκεντρώθηκαν, παρουσιάζονται τα σημαντικά κριτήρια και εντοπίζονται οι σχέσεις που εμφανίζονται μεταξύ τους.

ABSTRACT

During pre-school age, child's personality is formulated and the foundations and bases of his education are set. Bearing in mind the importance of the role of pre-school education in these crucial first years, parents should pay attention to the school they opt for, in order to make an appropriate decision.

This essay examines the factors that parents take into consideration when they have to decide on a private school/ nursery. The quantitative research in question has looked into parents' views regarding their criteria, when they opt for private pre-school education and care for their children. The sample has been collected with the methods of convenient sampling and "avalanche" sampling, through a questionnaire in an electronic form. 101 parents, whose pre-school children studied in private schools/nurseries, took part in the research. After having processed and analyzed the data collected, fundamental criteria and their interactions are being presented.

Περιεχόμενα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	iv
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	1
ABSTRACT.....	2
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ.....	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
Κεφάλαιο 1 ^ο Το Εκπαιδευτικό σύστημα στην Ελλάδα	8
1.1 Ανάλυση του Εκπαιδευτικού συστήματος στην Ελλάδα	8
1.2 Η προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα στην Ελλάδα	11
1.2.1 Λειτουργία και σκοπός των βρεφικών, βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών.	11
1.2.2 Λειτουργία και Σκοπός του Νηπιαγωγείου.....	12
1.2.3 Χρηματοδότηση της Προσχολικής Εκπαίδευσης και Φροντίδας.....	13
Κεφάλαιο 2 ^ο Η Προσχολική Αγωγή και Φροντίδα.....	15
2.1 Το πλαίσιο της Προσχολικής Αγωγής και Φροντίδας στην Ελλάδα.....	15
2.2 Η εξέλιξη της προσχολικής αγωγής και φροντίδας σε συνάρτηση με τα ιδιαίτερα κοινωνικά χαρακτηριστικά της Ελλάδας	16
2.3 Οι μορφές υπηρεσιών προσχολικής αγωγής και φροντίδας στην Ελλάδα	18
2.4 Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών στην προσχολική αγωγή και φροντίδα.....	20
Κεφάλαιο 3 ^ο Κριτήρια Επιλογής Μονάδας Προσχολικής Αγωγής & Φροντίδας	23
3.1 Η ποιότητα της προσχολικής αγωγής και φροντίδας.....	23
3.2 Η ικανοποίηση των γονέων	25

3.3 Διάκριση μεταξύ δημόσιας και ιδιωτικής μονάδας προσχολικής αγωγής και φροντίδας	26
Κεφάλαιο 4 ^ο Έρευνα.....	29
4.1 Σκοπός και στόχοι της έρευνας.....	29
4.2 Σχεδιασμός Έρευνας.....	29
4.2.1 Ερευνητικό εργαλείο.....	29
4.2.2. Συμμετέχοντες	31
4.3. Διεξαγωγή της Έρευνας.....	31
4.4 Αποτελέσματα Έρευνας.....	31
Κεφάλαιο 5 ^ο Συμπεράσματα.....	57
5.1 Περιορισμοί της έρευνας και προτάσεις για μελλοντική έρευνα	59
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	61
ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ	61
ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ.....	73
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	75

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

- Εικόνα 1 Διάγραμμα του εκπαιδευτικού συστήματος στην Ελλάδα. Πηγή:
<https://gpseducation.oecd.org/CountryProfile?primaryCountry=GRC> 10
- Εικόνα 2Τα κριτήρια των γονικών προτιμήσεων. Πηγή: (Asad, 2019) 28

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα πρώτα χρόνια της ζωής είναι καθοριστικής σημασίας για την ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών. Οι πρώτες εμπειρίες και ερεθίσματα συμβάλλουν στην κοινωνικοποίηση τους, στην μετέπειτα σχολική επιτυχία κι αποτελούν βάση για μια επιτυχημένη ζωή. Σε αυτή τη διαδικασία οι γονείς έχουν το σημαντικό ρόλο με τη στάση τους να δημιουργήσουν το θετικό και ασφαλές πλαίσιο που θα βοηθήσει τα παιδιά να μεταβούν ομαλά στην νέα αυτή πραγματικότητα.

Το αντικείμενο της έρευνας επιλέχθηκε, καθώς είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον να παρατηρηθεί και να αναλυθεί το σκεπτικό των γονέων, όταν καλούνται να διεκπεραιώσουν το σημαντικό καθήκον της σωστής επιλογής ιδιωτικής σχολικής μονάδας για τα παιδιά τους, όταν βρίσκονται στην προσχολική ηλικία. Η σημασία της παρούσας έρευνας είναι μεγάλη, καθώς ελάχιστες αντίστοιχες μελέτες βρέθηκαν στην βιβλιογραφία κι ειδικά για την προσχολική ηλικία ήταν μηδαμινές.

Στην παρούσα έρευνα διερευνώνται οι απόψεις των γονέων, σχετικά με τους σημαντικούς παράγοντες επιλογής ιδιωτικής μονάδας προσχολικής αγωγής και εκπαίδευσης. Συνολικά 101 γονείς συμπλήρωσαν το ανώνυμο ερωτηματολόγιο της έρευνας, που πραγματοποιήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2021. Κατόπιν, έγινε περιγραφή και ανάλυση του δημογραφικού προφίλ των γονέων που επιλέγουν ιδιωτικά, των λόγων που τους οδήγησαν στο ιδιωτικό έναντι του δημοσίου, των τρόπων ενημέρωσης κι επιλογής του σχολείου και αναλυτική διερεύνηση των ειδικών κριτηρίων που επηρεάζουν την επιλογή του σχολείου, όπως προέκυψαν από τη βιβλιογραφία.

Η εργασία αποτελείται από 5 κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο αναφέρεται στο εκπαιδευτικό σύστημα της Ελλάδος γενικότερα και στην προσχολική αγωγή και φροντίδα ειδικότερα. Παρουσιάζεται ο σκοπός και η λειτουργία των βρεφονηπιακών σταθμών, που ανήκουν στη μη υποχρεωτική εκπαίδευση και των νηπιαγωγείων, που ανήκουν στην υποχρεωτική. Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύεται το πλαίσιο της προσχολικής αγωγής στη χώρα μας, οι μορφές υπηρεσιών της και το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών. Στο τρίτο κεφάλαιο αναλύονται τα κριτήρια με τα οποία επιλέγουν οι γονείς μονάδα προσχολικής αγωγής. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζεται ο όρος «ποιότητα», μελετάτε η ικανοποίηση των γονέων ως παράγοντας επιλογής σχολείου

και τέλος, επιχειρείται μια διάκριση μεταξύ δημόσιας και ιδιωτικής μονάδας προσχολικής αγωγής. Στο τέταρτο κεφάλαιο αναφέρονται ο σκοπός και οι στόχοι της έρευνας, το ερευνητικό εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε, η πιλοτική εφαρμογή παρουσιάζεται η μεθοδολογία και το δείγμα της έρευνας, η διαδικασία συλλογής των δεδομένων και τέλος αναλύονται τα αποτελέσματα της έρευνας. Στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που προέκυψαν και διατυπώνονται προτάσεις για περαιτέρω έρευνα. Στο παράρτημα της εργασίας παρατίθεται το ερωτηματολόγιο της έρευνας.

Κεφάλαιο 1^ο Το Εκπαιδευτικό σύστημα στην Ελλάδα

1.1 Ανάλυση του Εκπαιδευτικού συστήματος στην Ελλάδα

Η εκπαίδευση στην Ελλάδα κατοχυρώνεται στο άρθρο 16, παράγραφος 2 του ελληνικού Συντάγματος¹, που ορίζει ότι:

«Η παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του Κράτους και έχει σκοπό την ηθική, πνευματική, επαγγελματική και φυσική αγωγή των Ελλήνων, την ανάπτυξη της εθνικής και θρησκευτικής συνείδησης και τη διάπλασή τους σε ελεύθερους και υπεύθυνους πολίτες.»

Το ίδιο άρθρο επίσης εγγυάται ότι *«η τέχνη και η επιστήμη, η έρευνα και η διδασκαλία είναι ελεύθερες· η ανάπτυξη και η προαγωγή τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους»* (Άρθρο 16, § 1, εδάφιο 1^ο) (Hellenic Parliament, 2008).

Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα τελεί υπό την κεντρική ευθύνη και εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ). Η προσχολική εκπαίδευση αρχίζει συνήθως σε ηλικία 4 ετών (αν και έως πρότινος με χαμηλά ποσοστά εγγραφής) και η προσχολική(Νηπιαγωγείο), πρωτοβάθμια(Δημοτικό) και η κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Γυμνάσιο) είναι, από τον Μάρτιο του 2018, πλέον υποχρεωτική μεταξύ των ηλικιών 4 και 14/15. Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση (Δημοτικό) διαρκεί έξι χρόνια για παιδιά ηλικίας από 6 έως 12 ετών. Επίσης, από το σχολικό έτος 2016/17 λειτουργεί ένας ενιαίος τύπος σχολείου με αναθεωρημένο ωρολόγιο πρόγραμμα, το ολοήμερο σχολείο. Στη συνέχεια, η Δευτεροβάθμια εκπαίδευση αποτελείται από δύο κύκλους σπουδών, το Γυμνάσιο και το Λύκειο. Η κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Γυμνάσιο) διαρκεί τρία χρόνια και η φοίτηση είναι υποχρεωτική, οι ηλικίες που καλύπτει είναι τα 12 έως τα 15 έτη. Ενώ, ο δεύτερος κύκλος σπουδών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι μη υποχρεωτικού χαρακτήρα και περιλαμβάνει τα Γενικά Λύκεια και τα Επαγγελματικά Λύκεια. Διαρκεί τρία χρόνια και οι μαθητές εγγράφονται στο 15^ο έτος της ηλικίας τους. Σημειωτέων, πως παράλληλα με τα ημερήσια Γυμνάσια και Λύκεια, είτε Γενικά είτε Επαγγελματικά

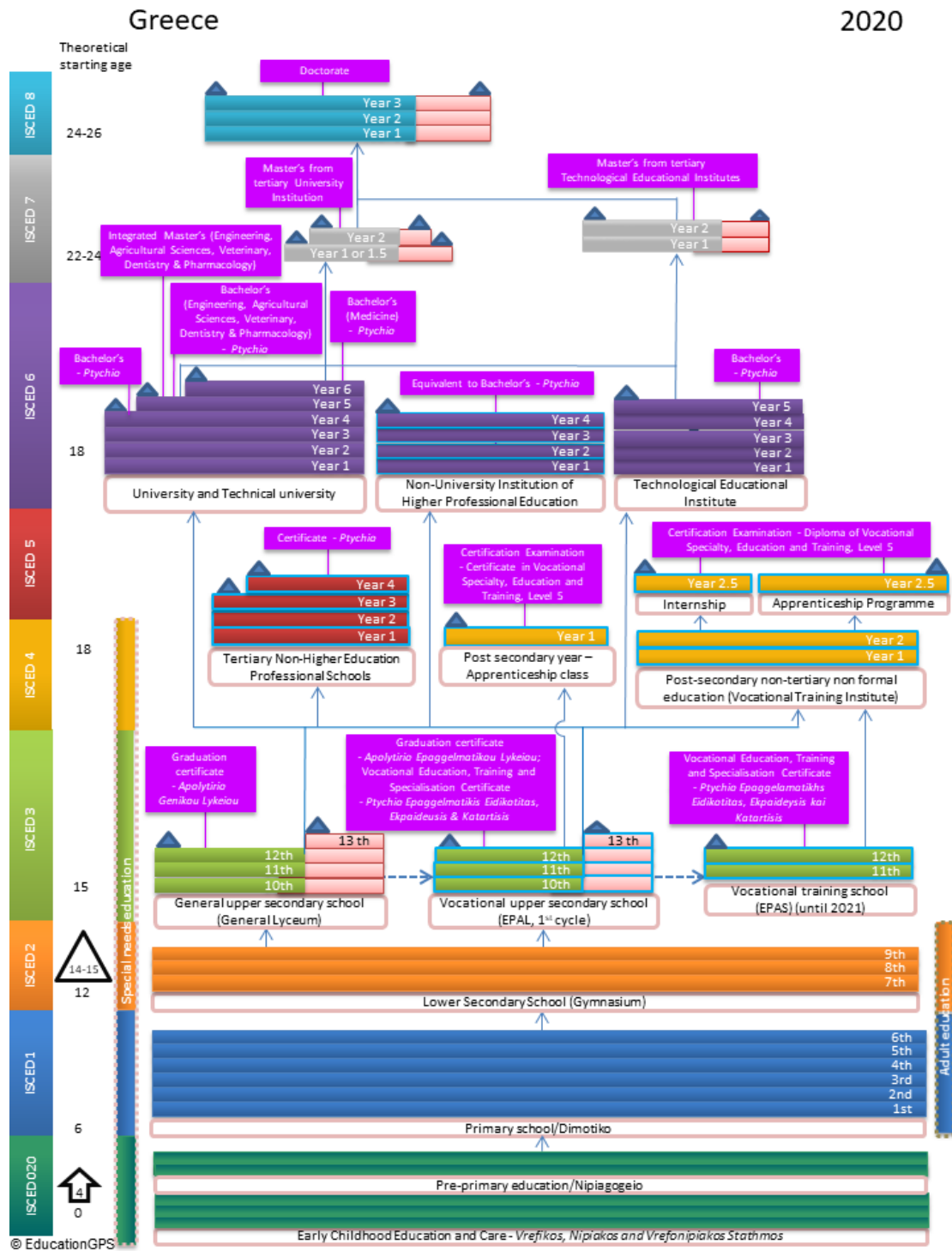
---

¹ <https://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/To-Politevma/Syntagma/article-16/>

λειτουργούν και τα αντίστοιχα Εσπερινά. Η Ανώτατη εκπαίδευση συνιστά το τελευταίο επίπεδο του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος. Η πρόσβαση σε αυτήν γίνεται μόνο μέσω των Πανελλήνιων εξετάσεων. Οι προπτυχιακές σπουδές διαρκούν συνήθως 4 χρόνια, ενώ τα μεταπτυχιακά προγράμματα ένα έως δύο έτη και τα διδακτορικά τουλάχιστον τρία χρόνια. Ο τελευταίο κύκλος σπουδών διακρίνεται σε πανεπιστημιακό (ΑΕΙ) και τεχνολογικό τομέα (ΤΕΙ). Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί πως το σύνολο των ΤΕΙ της χώρας πλέον έχει ενταχθεί σε Πανεπιστημιακά Ιδρύματα. Τέλος, η Ελλάδα έχει εντάξει στο σχέδιο της πολιτικής της ανάπτυξης και τη Δια βίου μάθηση. Αποτελούμενη από τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ), τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ), τα οποία εντάσσονται στο τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα και αφορούν ηλικίες 16 έως 23 έτη, τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης (ΚΔΒΝ) και τα Κολλέγια, με τα τελευταία δύο να παραμένουν στο μη τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα (European Commission, 2017). Όλα τα παραπάνω περιγράφονται σχηματικά και συγκεντρωτικά στην παρακάτω Εικόνα [1] (OECD, 2021).

Εικόνα 1 Διάγραμμα του εκπαιδευτικού συστήματος στην Ελλάδα. Πηγή:

<https://gpseducation.oecd.org/CountryProfile?primaryCountry=GRC>

1.2 Η προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα, η προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα προσφέρεται στις παρακάτω δομές:

A. Σε βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς αρμοδιότητας κυρίως των Δήμων, οι οποίοι εποπτεύονται από το Υπουργείο Εσωτερικών.

B. Σε αντίστοιχες ιδιωτικές δομές προσχολικής αγωγής και φροντίδας (κερδοσκοπικού και μη χαρακτήρα), καθώς και μονάδες απασχόλησης βρεφών ή/και παιδιών για λίγες ώρες και βρεφονηπιακούς σταθμούς ολοκληρωμένης φροντίδας που λειτουργούν υπό την επίβλεψη του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Γ. Σε νηπιαγωγεία, δημόσια και ιδιωτικά, αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

1.2.1 Λειτουργία και σκοπός των βρεφικών, βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών.

Η λειτουργία των δημόσιων ή καλύτερα δημοτικών βρεφικών, βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών διέπεται από τον « Πρότυπο Κανονισμό Λειτουργίας Δημοτικών Παιδικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών» » (Κοινή Υπουργική Απόφαση 41087/29-11-2017).

Βάσει αυτού, οι βρεφικοί, βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί συνιστούν χώρους αγωγής, φροντίδας και ασφαλούς διαμονής για παιδιά προσχολικής ηλικίας (European Commission, 2017).

Ειδικότερα:

- Σε βρεφικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς υπάρχει δυνατότητα εγγραφής βρεφών από 2 μηνών, υπό προϋποθέσεις, έως την ηλικία εγγραφής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση (από 4 ετών).

Οι παιδικοί σταθμοί φιλοξενούν παιδιά από 2,5 ετών έως την ηλικία εγγραφής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

Στους δημοτικούς βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς μπορεί να επιβάλλονται μηνιαία τροφεία στις οικογένειες των φιλοξενούμενων παιδιών, σύμφωνα με την οικονομική τους δυνατότητα.

Στην αρμοδιότητα των Δήμων εντάσσεται, μεταξύ άλλων, η χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας δημοτικών και ιδιωτικών βρεφικών, βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών (Νόμος 3463/2006).

Σκοπός των βρεφικών, βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών είναι :

- να παρέχουν ενιαία προσχολική αγωγή σύμφωνα με τα πλέον σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα.
- να βοηθούν τα παιδιά να αναπτυχθούν ολόπλευρα, σωματικά, νοητικά συναισθηματικά και κοινωνικά.
- να εξαλείφουν κατά το δυνατό, τις διαφορές που τυχόν προκύπτουν από το πολιτιστικό, οικονομικό και μορφωτικό επίπεδο των γονιών τους.
- να εξυπηρετούν τους γονείς και παράλληλα να τους ευαισθητοποιούν πάνω σε θέματα σύγχρονης παιδαγωγικής και ψυχολογίας.
- να βοηθούν τα παιδιά προσχολικής ηλικίας στην ομαλή μετάβασή τους από το οικογενειακό στο σχολικό περιβάλλον.
- να παρέχουν ημερήσια διατροφή και φροντίδα στα παιδιά που φιλοξενούν τηρώντας τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας.

1.2.2 Λειτουργία και Σκοπός του Νηπιαγωγείου

Τα νηπιαγωγεία, όπως ειπώθηκε παραπάνω, είτε δημόσια είτε ιδιωτικά, υπάγονται στην αρμοδιότητα του ΥΠΕΠΘ. Η προσχολική εκπαίδευση που παρέχεται στα νηπιαγωγεία ανήκει στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και υπάγεται στην ίδια νομοθεσία (Νόμος 1566/1985).

Σύμφωνα με τον νόμο 4521/2018, η υποχρεωτική εκπαίδευση στην Ελλάδα έγινε πρόσφατα δίχρονη και ξεκινά από την ηλικία των τεσσάρων ετών. Η φοίτηση στα δημόσια νηπιαγωγεία είναι δωρεάν.

Σκοπός του νηπιαγωγείου είναι να υποστηρίξει και να βοηθήσει τα νήπια να αναπτυχθούν σωματικά, συναισθηματικά, νοητικά και κοινωνικά. Πιο συγκεκριμένα :

- Να καλλιεργούν τις αισθήσεις τους και να οργανώνουν τις πράξεις τους, κινητικές και νοητικές.
- Να εμπλουτίζουν και να οργανώνουν τις εμπειρίες τους από το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον και να αποκτούν την ικανότητα να διακρίνουν τις σχέσεις και αλληλεπιδράσεις που υπάρχουν μέσα σε αυτό.
- Να αναπτύσσουν την ικανότητα κατανόησης και έκφρασης με σύμβολα γενικά και ιδιαίτερα στους τομείς της γλώσσας, των μαθηματικών και της αισθητικής.
- Να δημιουργούν διαπροσωπικές σχέσεις, που θα το βοηθήσουν στη βαθμιαία και αρμονική ένταξή τους στην κοινωνία.
- Να αναπτύσσουν πρωτοβουλίες ελεύθερα και αβίαστα μέσα στο πλαίσιο του οργανωμένου περιβάλλοντος και να προσαρμόζονται στην αμφίδρομη σχέση ατόμου και ομάδας(European Commission, 2017).

1.2.3 Χρηματοδότηση της Προσχολικής Εκπαίδευσης και Φροντίδας

Η προσχολική φροντίδα στη χώρα μας παρέχεται σε βρεφονηπιακούς σταθμούς και παιδικούς σταθμούς αρμοδιότητας δήμων καθώς και σε αντίστοιχες ιδιωτικές δομές. Σύμφωνα, με τον πρότυπο κανονισμό λειτουργίας Δημοτικών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Παιδικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών (Απόφαση 41089/2017), σκοπός των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών είναι η παροχή σύγχρονης προσχολικής αγωγής, η παροχή βοήθειας προς τα παιδιά ώστε να αναπτυχθούν ολόπλευρα και να μεταβούν ομαλά από το οικογενειακό στο σχολικό περιβάλλον, η παροχή ημερήσιας διατροφής και φροντίδας στα παιδιά και τέλος, η εξυπηρέτηση των γονέων. Οι σταθμοί χρηματοδοτούνται μέσω των δήμων από το Υπουργείο Εσωτερικών, αλλά είναι και δικαιούχοι συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 και ειδικότερα του Επιχειρησιακού-Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» (ΕΠΑΝΑΔ) εντάσσεται η δράση «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής 2018-2019». Δικαιούχος των πράξεων είναι το Υπουργείο Εσωτερικών και η πρόσκληση απευθύνεται σε βρεφικούς, βρεφονηπιακούς, παιδικούς σταθμούς και κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών με αναπηρία (ΚΔΑΠ ΜΕΑ). Το πρόγραμμα επιδοτεί, βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς ώστε να παρέχονται θέσεις φιλοξενίας σε βρέφη, νήπια και παιδιά σε αντίστοιχες δομές. Οι ωφελούμενοι λαμβάνουν ένα αντίτιμο –voucher, το οποίο καταβάλλεται από την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης. Στόχος της δράσης είναι οι ωφελούμενες μητέρες να διευκολυνθούν στην πρόσβαση τους στην απασχόληση και να εναρμονιστεί η οικογενειακή με την επαγγελματική ζωή, με την παροχή υπηρεσιών φροντίδας παιδιών και εξαρτημένων προσώπων.

Για την επιλογή των ωφελουμένων μητέρων λαμβάνονται υπόψη οικογενειακά, εργασιακά και οικονομικά κριτήρια, τα οποία καθορίζονται μετά από διαβούλευση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας. Η πράξη υλοποιείται από την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης ΕΕΤΑΑ Α.Ε, που είναι ένας ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης.

Τόσο η πρωτοβάθμια-στην οποία ανήκει το νηπιαγωγείο- όσο και η δευτεροβάθμια εκπαίδευση εποπτεύονται και χρηματοδοτούνται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Στόχος της δημόσιας χρηματοδότησης είναι η παροχή δημόσιας, δωρεάν και υψηλής ποιότητας παιδείας για όλους.

Στη γενική εκπαίδευση κυρίως και δευτερευόντως στην τριτοβάθμια, για κάθε εκπαιδευτική μονάδα ή ίδρυμα οι δαπάνες που έχουν εγκριθεί είναι σαφώς καθορισμένες και ως εκ τούτου η χρηματοδότηση μέσω του τακτικού προϋπολογισμού βασίζεται στις εισροές. Εστιάζεται, δηλαδή σε ειδικές κατηγορίες δαπανών που αφορούν περισσότερο στο προσωπικό, στις προμήθειες και στο λειτουργικό κόστος που χρειάζεται η εκπαιδευτική μονάδα για να λειτουργήσει παρά στα προγράμματα και στους στόχους που θέλει να υλοποιήσει με τους διατιθέμενους πόρους.

Κεφάλαιο 2^ο Η Προσχολική Αγωγή και Φροντίδα

2.1 Το πλαίσιο της Προσχολικής Αγωγής και Φροντίδας στην Ελλάδα

Σύμφωνα με τον επίσημο ιστότοπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης «ως προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα νοείται οποιοδήποτε ρυθμιζόμενο σύστημα που παρέχει εκπαίδευση και φροντίδα για τα παιδιά, από τη γέννησή τους έως την ηλικία υποχρεωτικής πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, το οποίο μπορεί να διαφέρει από χώρα σε χώρα της ΕΕ. Περιλαμβάνει την παροχή ημερήσιας φροντίδας σε ειδικά κέντρα ή στο οικογενειακό περιβάλλον, ιδιωτικά και δημόσια χρηματοδοτούμενη, και την παροχή προσχολικής και νηπιακής αγωγής». Η ποιοτική προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα μπορούν να θέσουν τα θεμέλια της μελλοντικής επιτυχίας ενός ατόμου, από την άποψη της εκπαίδευσης, της ευζωίας, της απασχολησιμότητας, της κοινωνικής ένταξης, και είναι ιδιαίτερα σημαντική για παιδιά που προέρχονται από λιγότερο ευνοημένο περιβάλλον. Τα υψηλής ποιότητας συστήματα προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας αποτελούν, επομένως, αποτελεσματική επένδυση στην εκπαίδευση και την κατάρτιση.

Ενώ ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες έχουν επενδύσει σημαντικά, τόσο στην έρευνα όσο και στις πρακτικές που εφαρμόζονται στην προσχολική και την πρώιμη πρωτοβάθμια εκπαίδευση, έτσι ώστε να δώσουν στα παιδιά μια «καλή ώθηση» και να τα προετοιμάσουν για επιτυχή σχολική εκπαίδευση, στην Ελλάδα η ζήτηση για υψηλής ποιότητας υπηρεσίες ECCE (Early Child Care & Education) αντιμετωπίζεται ως «πολυτέλεια» και όχι ως αναγκαιότητα (Petrogiannis, 2010). Όσον αφορά την έρευνα για παιδιά κάτω των 3 ετών στην ECCE, το ζήτημα της ποιότητας έχει ερευνηθεί οριακά, καθώς υπάρχει σχετική έλλειψη πληροφοριών σε σχέση με την ποιότητα των υπηρεσιών προσχολικής αγωγής στην Ελλάδα (Papaprokopiou, 2003· Mantziou, 2001, · Parathanassiou, 1997·Petrogiannis, 1994, 2001). Ακόμη και ο όρος «ποιότητα» συναντάται ελάχιστα στη σχετική ελληνική βιβλιογραφία, συνήθως συναντάται ο όρος «λειτουργικές προδιαγραφές», ο οποίος δεν περιλαμβάνει παιδαγωγικές κατευθύνσεις, αλλά παραμέτρους που αφορούν τις εγκαταστάσεις, την υγιεινή και την ασφάλεια των παιδιών και τις αρμοδιότητες του προσωπικού.(Πετρογιάννης, 2008)

Οι λίγες ερευνητικές μελέτες που έχουν διεξαχθεί συγκλίνουν σε ορισμένα σημεία παρά τις διαφορετικές μεθοδολογίες και χρονικές περιόδους τους (Ραπαρτοκορίου,, 2003). Η πρώτη έκθεση σχετικά με την ποιότητα των βρεφονηπιακών σταθμών προέρχεται από τη μελέτη του Τσιάντη (Tsiantis et al., 1991, 1988) που διεξήχθη για να αναπτυχθεί ένα παγκόσμιο μέτρο ποιότητας λαμβάνοντας υπόψη τα διαπολιτισμικά χαρακτηριστικά μιας ποικιλίας συστημάτων ημερήσιας φροντίδας.

2.2 Η εξέλιξη της προσχολικής αγωγής και φροντίδας σε συνάρτηση με τα ιδιαίτερα κοινωνικά χαρακτηριστικά της Ελλάδας

Η ιστορία της προσχολικής αγωγής και φροντίδας στην Ελλάδα ξεκινά τη δεκαετία του 1830 με τη δημιουργία φιλανθρωπικών ορφανοτροφείων. Μέχρι το 1995 τα ιδρύματα του ECCE πέρασαν από πέντε φάσεις ανάπτυξης (Παπαθανασίου, 1997). Το 1996 ξεκίνησε η έκτη φάση με τη μετάθεση των πρώην κρατικών βρεφονηπιακών σταθμών στις τοπικές αρχές. Και πιο συγκεκριμένα, μέχρι το 2004 αυξήθηκαν, όταν οι πρώην παιδικοί σταθμοί μεταφέρθηκαν από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας στις τοπικές αρχές (δήμοι) σε μια προσπάθεια αποκέντρωσης του διοικητικού συστήματος. Εκτός όμως, από τους δήμους, υπηρεσίες προσχολικής αγωγής και εκπαίδευσης παρέχονται και από τον ιδιωτικό τομέα, από επιχειρήσεις και μη κυβερνητικές οργανώσεις. Παρόλο αυτά, οι ρυθμίσεις για την παιδική μέριμνα και την εκπαίδευση στην Ελλάδα είναι περιορισμένες σε σύγκριση με άλλες δυτικοευρωπαϊκές χώρες (David, 1993· Zambeta 1998).

Η σημασία, ωστόσο της προσχολικής αγωγής και φροντίδας συνδέεται αναπόσπαστα και πολύπλευρα με τα οικογενειακά χαρακτηριστικά, τις παροχές κοινωνικής πρόνοιας και τις ευκαιρίες στην αγορά εργασίας. Με βάση αυτά τα κεντρικά χαρακτηριστικά, μεταξύ πολλών άλλων, οι ευρωπαϊκές χώρες έχουν ομαδοποιηθεί σε τρία κοινωνικά μοντέλα: το σκανδιναβικό, το κεντρικό ευρωπαϊκό και το νότιο/μεσογειακό μοντέλο (Bettio & Plantenga, 2004). Η Ελλάδα ανήκει στο τελευταίο μοντέλο.

Οι χώρες της Νότιας Ευρώπης (Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία) αποτελούν μια ξεχωριστή ομάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με πολιτιστική έμφαση στον κρίσιμο ρόλο της παρουσίας και φροντίδας των μητέρων στα πρώτα χρόνια της παιδικής ηλικίας, ισχυρούς οικογενειακούς δεσμούς και μεγάλη εξάρτηση από την ευρύτερη οικογένεια

για την υποστήριξη των αναγκών παιδικής φροντίδας (Boje & Leira, 2012) (Saraceno, 2000).

Ως εκ τούτου, σε αυτό το πνεύμα, πριν από τέσσερις δεκαετίες, θα ήταν αδιανόητο για μια Ελληνίδα μητέρα να αφήσει το παιδί της στη φροντίδα κάποιου άλλου. Οι ανάγκες παιδικής μέριμνας θα είχαν καλυφθεί από έναν στενό συγγενή ή γείτονα και μαζί θα είχαν σχηματίσει μια «συνεργατική ομάδα» (Doumani, 1990). Αυτό ήταν πάντα ένα βασικό συστατικό της ελληνικής κοινωνικής δομής και ένα χαρακτηριστικό γνώρισμα του καθεστώτος οικογενειακής φροντίδας (ή «οικογενισμού») που επικρατεί σε αυτήν τη χώρα.

Σε σύγκριση με τις χώρες που ανήκουν στα άλλα δύο μοντέλα, περαιτέρω χαρακτηριστικά των χωρών που ανήκουν στη μεσογειακή ομάδα είναι οι άντρες που απολαμβάνουν πιο σταθερή απασχόληση, καθώς αποτελούν και το υψηλότερο ποσοστό, μεταξύ των δύο φύλων, σε σχέση με άλλες ομάδες εργατικού δυναμικού, όπως οι γυναίκες και οι μετανάστες· η φροντίδα των παιδιών και των ηλικιωμένων που παρέχεται κυρίως από την οικογένεια· τα συστήματα ανεργίας και επαγγελματικής κατάρτισης που είναι υπανάπτυκτα με τα ιδρύματα κοινωνικής πρόνοιας να είναι σχετικά υπανάπτυκτα (Karamessini, 2007).

Η Ελλάδα έχει διανύσει σε διάρκεια πενήντα ετών, στάδια ανάπτυξης - πολύ μικρότερη περίοδο από άλλες χώρες της Δύσης- από την αγροτική κοινωνία σε αυτήν της ύστερης νεωτερικότητας. Αυτό οφείλεται σε μια σειρά δραματικών κοινωνικοοικονομικών αλλαγών, που συνέβησαν προοδευτικά από τις αρχές της δεκαετίας του '50, όπως η αύξηση οικογενειών τύπου πυρήνας, η αύξηση των διαζυγίων, ο αυξανόμενος αριθμός των μονογονεϊκών οικογενειών, η μείωση του αριθμού των γάμων, η υπογονιμότητα, η έντονη αστική μετακίνηση και το μεταναστευτικό κύμα από άλλες κοντινές χώρες, από τις αρχές της δεκαετίας του '90 (Baganos, 2001). Αν και υπάρχουν πολλά ερευνητικά στοιχεία που δείχνουν ότι η οικογενειακή μονάδα εξακολουθεί να αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου δικτύου που καλύπτει πολλές οικογενειακές ανάγκες και συμβάλλει ενεργά στην καθημερινή ζωή, αυτές οι αλλαγές είχαν σημαντικές επιπτώσεις στους κανόνες, τις αξίες και τα ιδανικά που δομούν την οικογενειακή ζωή. Και σε αυτό το πλαίσιο κινείται και η πολιτική

ρητορική και η χάραξη πολιτικής σχετικά με την οικογένεια (Dragonas & Tseliou, 2009) (Muncie, 1995).

Από το 1981 η Ελλάδα είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι αλλαγές κατά τα τελευταία τριάντα χρόνια αποτέλεσαν άμεση συνέπεια της ατζέντας κοινωνικοοικονομικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των σχετικών στρατηγικών απασχόλησης, οι οποίες, από το 1997, έδωσαν προτεραιότητα στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση, η οποία μετατράπηκε πρόσφατα στο λεγόμενο «πρόγραμμα πολιτικής για τη συμφιλίωση μεταξύ εργασίας και οικογένειας». Η ατζέντα παρείχε περαιτέρω στήριξη για τη διάθεση κονδυλίων στήριξης από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό συνέπλευσε μάλιστα, με μια εντατική προσπάθεια επέκτασης και βελτίωσης των δημόσιων υπηρεσιών παιδικής μέριμνας, οι οποίες αποτέλεσαν τον ακρογωνιαίο λίθο της «πολιτικής συμφιλίωσης» στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια (Karamessini, 2008).

Το 1997, η Ελλάδα ήταν το κράτος μέλος της ΕΕ των 15 με τις λιγότερο ανεπτυγμένες επίσημες υπηρεσίες παιδικής μέριμνας είτε χρηματοδοτούμενες από το δημόσιο είτε από ιδιωτικούς πόρους. Από το 1998 έχει καταβληθεί μεγάλη προσπάθεια για την επέκταση των χρηματοδοτούμενων από το δημόσιο, υποδομών παιδικής μέριμνας και την αύξηση των ποσοστών κάλυψης από τις επίσημες υπηρεσίες παιδικής μέριμνας (Karamessini, 2008). Ωστόσο, παρά τις σημαντικές βελτιώσεις που έχουν πραγματοποιηθεί, οι δημόσιες υπηρεσίες παιδικής μέριμνας, ειδικά για παιδιά κάτω των 3 ετών, εξακολουθούν να μην θεωρούνται αρκετές για να καλύψουν τη ζήτηση.

2.3 Οι μορφές υπηρεσιών προσχολικής αγωγής και φροντίδας στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα η πιο παραδοσιακή μορφή παιδικής μέριμνας παραμένει, η εναλλακτική και χωρίς κόστος και μάλιστα κατ' οίκον φροντίδας, οι παππούδες (Karamessini, 2008). Βέβαια, υπάρχουν δύο άλλες πιθανές εναλλακτικές λύσεις για τους γονείς, το γνωστό «babysitting», όπου λαμβάνει χώρα στο σπίτι του παιδιού και το δεύτερο, τα νηπιαγωγεία και οι βρεφονηπιακοί/παιδικοί σταθμοί. Ανάμεσα στις δύο τελευταίες επιλογές, η διαφορά έγκειται στο γεγονός ότι, οι λεγόμενες «νταντάδες» δεν ακολουθούν κάποιο εγκεκριμένο και επίσημο σύστημα προσχολικής αγωγής, οπότε αυτομάτως, απουσιάζει η αγωγή και εκπαίδευση και περιορίζεται η υπηρεσία, μόνο

στην φύλαξη του παιδιού. Σημειωτέων δε, ότι πολλές από τις «νταντάδες» είναι ανειδίκευτες, χαμηλόμισθες μετανάστριες, που προσλαμβάνονται για να συνδυάσουν την άτυπη φροντίδα των παιδιών με την εκτέλεση οικιακών εργασιών (Bagavos, 2004) (Cizek et al., 2004).

Όσον αφορά τις έξω-οικογενειακές δομές, υπάρχουν δύο βασικοί τύποι νηπιακής φροντίδας και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, είτε στον ιδιωτικό είτε στο δημόσιο τομέα, τα οποία είναι τυπικά ενός «διαιρούμενου συστήματος» (split model), που παρατηρείται και σε άλλες χώρες. Είναι τα εξής και περιγράφονται παρακάτω:

- α. Η προσχολική εκπαίδευση, που αντιπροσωπεύεται από νηπιαγωγεία, είναι το πρώτο επίσημο πρωτοβάθμιο εκπαιδευτικό στάδιο που παρέχει υπηρεσίες για παιδιά ηλικίας 4 έως 6 ετών. Αυτές οι ρυθμίσεις, είτε στον ιδιωτικό είτε στο δημόσιο τομέα, εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας και παρέχουν αποκλειστικά εκπαιδευτικές υπηρεσίες με βάση ένα νέο εθνικό πρόγραμμα σπουδών το οποίο δίνει έμφαση σε μια διεπιστημονική και θεματική προσέγγιση στη διδασκαλία. Αυτά τα νηπιαγωγεία με τυποποιημένα προγράμματα λειτουργούν μεταξύ 8:00-12:30 μμ και το πρόγραμμα «ολοήμερου» νηπιαγωγείου λειτουργεί μέχρι τις 4:00 μμ. Από το 1988 οι νηπιαγωγοί που απασχολούνται από αυτά τα προγράμματα είναι απόφοιτοι πανεπιστημιακών τμημάτων της προσχολικής εκπαίδευσης.
- β. Η πρόωγη φροντίδα της παιδικής ηλικίας αντιπροσωπεύεται από «κέντρα ημερήσιας φροντίδας» / βρεφονηπιακούς σταθμούς (παιδικός ή / και βρεφονηπιακός σταθμός). Επί του παρόντος δεν υπάρχει άλλος τύπος παροχής φροντίδας για παιδιά όπως σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπως παιδοκόμοι. Τα κέντρα ημερήσιας φροντίδας λειτουργούν κυρίως από ιδιώτες και παρέχουν τις υπηρεσίες τους (με μικρές διαφοροποιήσεις) σε παιδιά ηλικίας μεταξύ 2 μηνών (ή 7 μηνών για τους παιδικούς σταθμούς του δημόσιου τομέα) και έως 4 ετών. Αν και ορισμένα κέντρα ημερήσιας φροντίδας του ιδιωτικού τομέα έχουν άδεια για λειτουργία νηπιαγωγείου, αυτό δεν ισχύει για τους δημοτικούς παιδικούς σταθμούς.

2.4 Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών στην προσχολική αγωγή και φροντίδα

Στην Ελλάδα, η προσχολική εκπαίδευση συνδέεται στενά με την πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Από το 1984, οι νηπιαγωγοί εκπαιδεύονται σε πανεπιστημιακά τμήματα, γεγονός που έχει συμβάλει στην ανάδειξη του καθεστώτος της νηπιακής εκπαίδευσης. Ο νόμος 1566/1985 ορίζει ότι η προσχολική εκπαίδευση ανήκει στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση (παιδιά 6-12 ετών). Ένα μεγάλο μέρος της λειτουργίας του ακολουθεί τους ίδιους νομοθετικούς κανονισμούς που ισχύουν για τα δημοτικά σχολεία. Συγκεκριμένα, η προσχολική εκπαίδευση παρέχεται σε νηπιαγωγεία, τα οποία λειτουργούν ανεξάρτητα ή σε κέντρα μαζί με τα δημόσια δημοτικά σχολεία για παιδιά ηλικίας 4-6 ετών. Από τον Σεπτέμβριο του 2007, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 3518/2006, το ένα έτος της εκπαίδευσης στην παιδική ηλικία είναι υποχρεωτικό για τα μικρά παιδιά που έχουν συμπληρώσει το πέμπτο έτος της ηλικίας τους μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του έτους εγγραφής τους. Από το 2018 ισχύει ο νόμος 4521, σύμφωνα με τον οποίο η φοίτηση για τα νήπια γίνεται δίχρονη υποχρεωτική. Τα περισσότερα νηπιαγωγεία είναι κρατικά, ενώ ο αριθμός των ιδιωτικών είναι αρκετά περιορισμένος. Η θέσπιση του προγράμματος σπουδών στην προσχολική εκπαίδευση ακολούθησε την ανάπτυξη των προγραμμάτων σπουδών για τα άλλα επίπεδα της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Η μεταρρύθμιση του προγράμματος σπουδών ξεκίνησε κατά την περίοδο 2001-2003, ως μια προσπάθεια για τη θεραπεία ορισμένων δυσλειτουργικών συμπτωμάτων και αναχρονιστικών θεμάτων του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος (MoE/PI, 2002). Έτσι, δεν αφορούσε την προσχολική εκπαίδευση αυτή καθαυτή, αλλά κυρίως την υποχρεωτική εκπαίδευση. Η υλοποίηση του στόχου ενός νέου προγράμματος σπουδών έγινε από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ), έναν οργανισμό που εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας με ικανότητες στον τομέα του προγράμματος σπουδών, των σχολικών βιβλίων και της επανεκπαίδευσης των εκπαιδευτικών. Το νέο προσχολικό πρόγραμμα σπουδών αποτελεί μέρος του τριμερούς εθνικού πλαισίου προγράμματος σπουδών (Cross-thematic Curriculum Framework Syllabus Design, εφεξής CTC, (MoE/PI, 2002) για όλους τους βαθμούς και τους θεματικούς τομείς της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Με το να συμπεριληφθεί στον ενοποιημένο σχεδιασμό του προγράμματος σπουδών, η προσχολική εκπαίδευση έλαβε ισότιμη θέση με τις υπόλοιπες βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος. Από την άλλη

πλευρά, αυτή η συμπερίληψη υποδήλωνε την επιθυμία των μεταρρυθμιστών να παρουσιάσουν ένα ομοιογενές πλαίσιο προγράμματος σπουδών από το νηπιαγωγείο έως το γυμνάσιο με μια ενοποιημένη δομή και μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στη μάθηση και τη διδασκαλία (Sofou & Tsafos, 2009).

Με στόχο την ανανέωση του γνωστικού περιεχομένου και την προσαρμογή της διδακτικής μεθοδολογίας, η CTC καθιέρωσε μικτές παιδαγωγικές πρακτικές, που δικαιολογούνται από τη χρήση γνωστικών και αναπτυξιακών θεωριών ψυχολογίας, συνδυάζοντας την παραδοσιακή και τεχνική λογική (Koustourakis, 2007). Μία από τις βασικές υποκείμενες συζητήσεις της CTC είναι η διαθεματική προσέγγιση στη μάθηση (διαθεματική στα ελληνικά). Ο όρος διαθεματικός «υπερβαίνει τη διεπιστημονική έννοια» (Alahiotis, 2002). Παρά τους ισχυρισμούς για την εισαγωγή μιας διαθεματικής προσέγγισης στη μάθηση, η οργάνωση της σχολικής γνώσης σε διακριτά και ανεξάρτητα θέματα δεν αμφισβητείται ούτε μετασχηματίζεται. Αντιθέτως, έμφαση δίνεται στο γεγονός ότι για μια πιο αποτελεσματική εφαρμογή των καινοτόμων στρατηγικών θα πρέπει να διατηρηθεί η διδασκαλία με θεματική βάση, ή τουλάχιστον να ληφθεί υπόψη (ΜοΕ/ΠΙ 2002). Έτσι, η CTC ισχυρίστηκε ότι συμφιλιώνει τους δύο θεματικούς κωδικούς των προγραμμάτων σπουδών Bernstein (1971) την συλλογή (θεματική ύλη) και τον ολοκληρωμένο κώδικα (διαθεματική/διδακτική προσέγγιση). Ωστόσο, ο Bernstein (1971) πρότεινε ότι αυτή η συμφιλίωση «δεν είναι θεωρητικά δυνατή, επειδή οι δομές του προγράμματος δεν είναι απλά το αποτέλεσμα των εκπαιδευτικών αποφάσεων, αλλά αντανακλούν τις βασικές κοινωνικές διαφορές στην κατανομή της εξουσίας και τις αρχές του κοινωνικού ελέγχου» (Maw, 1993). Η CTC προσπάθησε να «συμβιβάσει» τους δύο κώδικες προγράμματος με την εισαγωγή των «θεμελιωδών διαθεματικών εννοιών» που αποτελούν τον οριζόντιο άξονα που διασυνδέει διάφορες περιοχές μάθησης και έχουν σημαντική επιστημονική διαχρονική αξία. Τέτοιες έννοιες είναι οι εξής: «αλληλεπίδραση», «διάσταση», «επικοινωνία (χωροχρόνου)», «αλλαγή», «μονάδα (ατομικό στοιχείο)», «σύνολο (ομάδα, σύνολο)», «διαφορά ομοιότητας», «πολιτισμός» και «σύστημα» (ΜοΕ/ΠΙ 2002). Ωστόσο, η CTC έχει επικριθεί για τον ασαφή τρόπο με τον οποίο οι παραπάνω έννοιες διαπερνούν τα προγράμματα σπουδών και την έννοια της διαθεματικής προσέγγισης (Aggelakos, 2007) (Μουμουλίδου 2007).

Τα λίγα προβληματικά στοιχεία του CTC που περιγράφονται παραπάνω είναι επίσης εγγενή στο νέο πλαίσιο προγραμμάτων σπουδών προσχολικής ηλικίας (ΜοΕ/ΠΙ 2002). Οι παιδοκεντρικές ανησυχίες εστιάζουν στην κοινωνική-κονστροκτιβιστική έννοια και τη προσέγγιση της μάθησης, τον ρόλο του εκπαιδευτή, τον βιωματικό χαρακτήρα της μάθησης, την ατομική ανάπτυξη και τις ανάγκες των παιδιών, την ενεργό συμμετοχή των παιδιών, την ομαδική εργασία, τη σημασία του μαθησιακού περιβάλλοντος και παιχνιδιού. Ωστόσο, παρά τους ισχυρισμούς για ολοκληρωμένη μάθηση, το προσχολικό πρόγραμμα σπουδών επικεντρώνεται σε ξεχωριστούς τομείς εκμάθησης θεμάτων, με ιδιαίτερη έμφαση στη γνωστική ανάπτυξη. Έτσι, το CTC προσχολικής ηλικίας παρέχει οδηγίες για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων στους ακόλουθους πέντε τομείς εκμάθησης: Γλώσσα, Μαθηματικά, Περιβαλλοντικές Μελέτες και Έκφραση (μέσω Καλών Τεχνών, Δράματος, Μουσικής, Φυσικής Αγωγής) και Επιστήμης Υπολογιστών. Σύμφωνα με το CTC, αυτοί οι τομείς μάθησης δεν έχουν σχεδιαστεί ως ανεξάρτητα μαθήματα για ανεξάρτητη διδασκαλία. Αντ' αυτού, οι εκπαιδευτικοί καλούνται να τα λάβουν υπόψη κατά τον σχεδιασμό των δραστηριοτήτων.

Ακόμη, η μεταρρύθμιση του προγράμματος σπουδών συνεχίστηκε με τη δημιουργία ενός νέου εκπαιδευτικού υλικού. Έτσι, τρία χρόνια μετά τη δημοσίευση του προγράμματος σπουδών στο κυβερνητικό περιοδικό το 2003, το ΜοΕ/ΠΙ δημοσίευσε ένα βιβλίο, ως οδηγό των εκπαιδευτικών προσχολικής ηλικίας, ώστε να τους καθοδηγεί στην εφαρμογή του νέου προγράμματος σπουδών (Dafertmou et al, 2006). Επίσης, στην Ελλάδα, τα εκπαιδευτικά βιβλία είναι εγκεκριμένα από το ΥΠΕΠΘ και συνοδεύονται από τα αντίστοιχα βιβλία του εκπαιδευτή.

Ωστόσο, το έγγραφο περιέχει ως επί το πλείστον κατευθυντήριες γραμμές για τη διδασκαλία των πέντε μαθησιακών τομέων που περιγράφονται παραπάνω και παραδείγματα ορθής πρακτικής ανάπτυξης και σχεδιασμού δραστηριοτήτων που έχουν υλοποιηθεί στα ελληνικά νηπιαγωγεία. Υπό αυτή την έννοια, το ΡΤΓ αποτελεί μια ερμηνεία του κειμένου του προγράμματος σπουδών από τους ίδιους τους δημιουργούς του. Ως αποτέλεσμα, το κείμενο δεν αποφεύγει την τυποποίηση παιδαγωγικών πρακτικών μέσω συγκεκριμένων παραδειγμάτων «καλής πρακτικής», αν και αναφέρεται ότι ο στόχος του είναι μόνο να παρέχει «ιδέες» σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος σπουδών.

Κεφάλαιο 3^ο Κριτήρια Επιλογής Μονάδας Προσχολικής Αγωγής & Φροντίδας

3.1 Η ποιότητα της προσχολικής αγωγής και φροντίδας

Ένα ζήτημα που έχει αποτελέσει αντικείμενο επιστημονικής έρευνας είναι η πιθανή διαφορά στην ποιότητα της διαδικασίας μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών μονάδων για παιδιά κάτω των 3 ετών (Bjørnstad & Os, 2017) (Hu et al., 2019). Ένα δημοσίως διαχειριζόμενο κέντρο ECEC αναφέρεται γενικά σε ένα κέντρο που διοικείται από μια δημόσια αρχή, υπηρεσία ή δήμο, ενώ ένα ιδιωτικό κέντρο ECEC τελεί υπό συνθήκη ιδιωτικής επιχείρησης ή αστικών μη κερδοσκοπικών εταιριών, όπως τα παιδικά χωριά S.O.S.

Και ο λόγος γιατί το επίπεδο ποιότητας στα κέντρα ημερήσιας φροντίδας έχει αποδειχθεί ότι έχει σημαντικές επιπτώσεις μακροπρόθεσμα στην ανάπτυξη των παιδιών. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει στην έρευνά της και η Megalonidou (2020) η ποιότητα της παρεχόμενης παιδικής μέριμνας κατά τα πρώτα 3 έτη ζωής μπορεί να επηρεάσει τις γνωστικές δεξιότητες του παιδιού, τη γλώσσα, την κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη, και την διαχείριση του άγχους (Burchinal et al., 2016) (Burchinal et al., 2006) (Burchinal et al., 1996) (Melhuish et al., 2015) (Howes, 1997) (Dunn, 1993) (Vandell et al., 2000)(Plantenga & Remery, 2009), ειδικά για παιδιά από μειονεκτούντα οικογενειακά πλαίσια και «σε κίνδυνο» (Arnold and Doctoroff, 2003), Campbell et al., 2008) (Bardige, 2006) (Melhuish, 2001) (Dearing et al., 2009) (von Suchodoletz et al., 2017) έχουν αποδειχθεί ορισμένα τεκμηριωμένα οφέλη στην εφηβεία και την πρόωμη ενηλικίωση (Megalonidou, 2020) (Vandell et al., 2010). Επίσης, ανησυχίες έχουν εκφραστεί σχετικά με τις επιπτώσεις που μπορεί να επιφέρει η πολύωρη παραμονή των παιδιών σε ολόήμερες μονάδες. Ωστόσο, πρόσφατα στοιχεία από τη Νορβηγία διαψεύδουν την παραπάνω ανησυχία, (Zachrisson et al., 2013).

Πέραν αυτού, για να κατανοήσουμε την έννοια της ποιότητας στην εκπαίδευση μεταξύ δημοσίου ή ιδιωτικού κέντρου θα πρέπει να αποσαφηνιστεί. Αρχικά, είναι κοινώς αποδεκτό ότι εξετάζεται ο όρος ποιότητα σε σχέση με δύο χαρακτηριστικά. Αυτά είναι

τα χαρακτηριστικά δομής (structural) ή αλλιώς δομικά χαρακτηριστικά και τα χαρακτηριστικά διαδικασίας (process) (Ρέντζου, 2015).

Πιο συγκεκριμένα, ως δομικά χαρακτηριστικά θεωρούνται ό,τι σχετίζεται με το εξωτερικό περιβάλλον και τη λειτουργία του κέντρου, όπως η αναλογία παιδιών/προσωπικού, δηλαδή πόσα παιδιά αντιστοιχούν ανά παιδαγωγό, η εκπαίδευση και κατάρτιση των παιδαγωγών και το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, στοιχεία δηλαδή, που είναι και πιο εύκολα μετρήσιμα ως προς τον προσδιορισμό της ποιότητας (Barros et al., 2016· Slot et al., 2015· OECD 2006). Ενώ, τα χαρακτηριστικά διαδικασίας συνιστούν την ποιότητα της παρεχόμενης φροντίδας και αγωγής, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα και το πρόγραμμα δραστηριοτήτων. Ακόμη, σε αυτά περιλαμβάνονται η αλληλεπίδραση μεταξύ παιδιών και παιδαγωγών, των παιδιών μεταξύ τους, δασκάλων και γονέων, καθώς και στο μοντέλο της παιδαγωγικής που ακολουθείται από το εκάστοτε σχολείο (Barros et al., 2016) (Slot et al., 2015) (Thomason & La Paro, 2009) (Vandell et al., 2000) (Cryer, 1999) (Goelman et al., 2006). Η πρόκληση βέβαια, που ενέχουν τα χαρακτηριστικά της διαδικασίας είναι ότι είναι δύσκολα μετρήσιμα, καθώς είναι απαραίτητη η ερμηνεία τους από ειδικούς και η ρύθμισή του από κανονισμούς (Ρέντζου., 2015) (Howes et al., 1992). Ωστόσο, υπάρχει και η «σφαιρική» ποιότητα (global quality) (Ρέντζου., 2015). Με βάση αυτή, υποδηλώνεται η συνεκτίμηση όλων των παραγόντων μαζί, των υπηρεσιών, των εγκαταστάσεων και του τρόπου λειτουργίας μιας μονάδας προσχολικής αγωγής και φροντίδας.

Πάντως, η ποιότητα, που παρέχουν οι μονάδες προσχολικής αγωγής και εκπαίδευσης είναι μείζονος σημασίας, καθώς, όπως πολύ εύστοχα έθεσαν οι Hutchins et al (2009), ο τρόπος λειτουργίας της παρεχόμενης μονάδας προσχολικής αγωγής και φροντίδας συνθέτει το είδος της κοινωνίας που θέλουμε να λάβουμε στο μέλλον.

Επομένως η ποιότητα, ως κριτήριο επιλογής μιας μονάδας προσχολικής αγωγής και φροντίδας από τους γονείς, οφείλει να αξιολογείται ιδιαίτερα σημαντικά καθώς, καμία πληροφορία από μόνη της δεν έχει αξία, αν δεν εξετάσουμε και δεν σταθμίσουμε τα δεδομένα και τις πληροφορίες, που μας δίνονται, πλήρως (Chen & McNamee, 2007) (Ντολιοπούλου & Γουργιώτου, 2008) (Hallam et al., 2009) (Κακανά και συν., 2006). Η «ποιότητα», ως όρος και κριτήριο, είναι έννοια πολύπλευρη και ως τέτοια συνίσταται

να αξιολογείται. Και μάλιστα οι γονείς οφείλουν να συν- αξιολογούν όλες τις παραμέτρους, ώστε να σχηματίσουν μια πιο ρεαλιστική και πολύπλευρη εικόνα στην προσπάθεια εύρεσης και επιλογής μονάδας προσχολικής αγωγής και φροντίδας για τα παιδιά τους, να λάβουν δηλαδή μια «σφαιρική» εικόνα του προγράμματος.

3.2 Η ικανοποίηση των γονέων

Το ζήτημα της ικανοποίησης των γονέων με το εκπαιδευτικό περιβάλλον των παιδιών τους, φαίνεται να έχει μεγάλο ενδιαφέρον και να τους απασχολεί αρκετά (Friedman et al., 2006).

Όσον αφορά τις συνέπειες ή τα αποτελέσματα, η ικανοποίηση των γονέων θεωρείται στενά συνδεδεμένη με την εμπλοκή των γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών τους, η οποία, με τη σειρά της, συνδέεται με την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των παιδιών (Fantuzzo et al., 2006) (Kaczan et al., 2014). Επιπλέον, η ικανοποίηση θεωρείται ως ο κύριος καθοριστικός παράγοντας της επιλογής σχολικής μονάδας (Friedman et al., 2007) και περιλαμβάνει και τη φήμη που έχει μια σχολική μονάδα, η οποία, και πάλι, επηρεάζει την επιλογή του γονέα (Skallerud, 2011). Επίσης, η ικανοποίηση των γονέων από ένα περιβάλλον προσχολικής φροντίδας συμβάλλει και στην γενικότερη ευημερία και ευρυθμία της καθημερινότητας των γονέων (Payne et al., 2011). Βέβαια, η ικανοποίηση των γονέων συσχετίζεται με μια σειρά από μεταβλητές, όπως η σχολική ασφάλεια ή η επικοινωνία των γονέων με το σχολείο (Friedman et al. 2006).

Όσον αφορά τους παράγοντες η ικανοποίηση των γονέων μπορεί να θεωρηθεί ως μια εκτίμηση που δημιουργείται από διάφορα συστατικά. Για παράδειγμα οι Fantuzzo et al., (2006) προσδιορίζουν τρεις παράγοντες ικανοποίησης των γονέων. Οι παράγοντες αφορούν πρώτον, τις εκπαιδευτικές εμπειρίες, όπως η επικοινωνία του γονέων με τον παιδαγωγό, δεύτερον την επαφή με την τάξη, για παράδειγμα η συνέπεια στον σχεδιασμό των δραστηριοτήτων, και τρίτον την επαφή με το σχολείο. Πέραν αυτών, η ικανοποίηση έχει να κάνει και με την επικοινωνία μεταξύ των γονέων, την ποιότητα του περιβάλλοντος ή ορισμένα χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος. Επιπλέον, φαίνεται ότι η ικανοποίηση των γονέων είναι μεγαλύτερη, όταν έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ένα κέντρο προσχολικής αγωγής με κριτήριο το επίπεδο της παρεχόμενης εκπαίδευσης, καθώς και με βάση τις κοινωνικές αξίες. Και είναι ακόμη μεγαλύτερη η

ικανοποίηση, όταν επιτρέπεται ως έναν βαθμό από το σχολείο, η εμπλοκή τους στα σχολικά τεκταινόμενα (Fantuzzo et al., 2006) (Friedman et al., 2006) (LaForett & Mendez, 2010).

Ωστόσο, ο παράγοντας, ικανοποίηση των γονέων είναι μάλλον περίπλοκος. Ένας τρόπος για να παρακολουθείται η ικανοποίηση των γονέων θα μπορούσε να είναι η εξέταση των απαιτήσεων που έχουν από τα κέντρα προσχολικής εκπαίδευσης και να εξετάζονται στη συνέχεια, και οι πιθανές συσχετίσεις της ικανοποίησης, αλλά αυτό δεν είναι εύκολο. Ενώ γενικά, οι γονείς ζητούν ποιότητα από τις προσχολικές μονάδες, η έννοια του τι συνιστά ποιότητα παραμένει ασαφής για τους γονείς. Εκτός βέβαια από την ποιότητα, οι γονείς περιμένουν μια σειρά από υπηρεσίες ή χαρακτηριστικά από τις προσχολικές μονάδες, που έχουν επιλέξει. Μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται η συνεργασία γονέων-δασκάλων για τη διασφάλιση της ποιότητας της φροντίδας (Laloumi-Vidali, 1998), η ευκολία, λόγω χάριν η απόσταση του κέντρου από το σπίτι, η φήμη του περιβάλλοντος και η σύμπτωση απόψεων και αξιών μεταξύ των γονέων και σχολείων (Hausman & Goldring, 1997).

3.3 Διάκριση μεταξύ δημόσιας και ιδιωτικής μονάδας προσχολικής αγωγής και φροντίδας

Οι γονείς επιλέγουν ιδιωτικά σχολεία, σύμφωνα με τον Kraushaar (1972), επειδή πιστεύουν ότι αυτά τα σχολεία προσφέρουν ένα ανώτερο ή ξεχωριστό είδος εκπαίδευσης που παρέχει περισσότερες υπηρεσίες για τα παιδιά τους. Ένας από τους κύριους λόγους ύπαρξης των ιδιωτικών σχολείων είναι η παροχή καλύτερης εκπαίδευσης από τα δημόσια σχολεία (Pearl Rock Kane & Orsini, 2003).

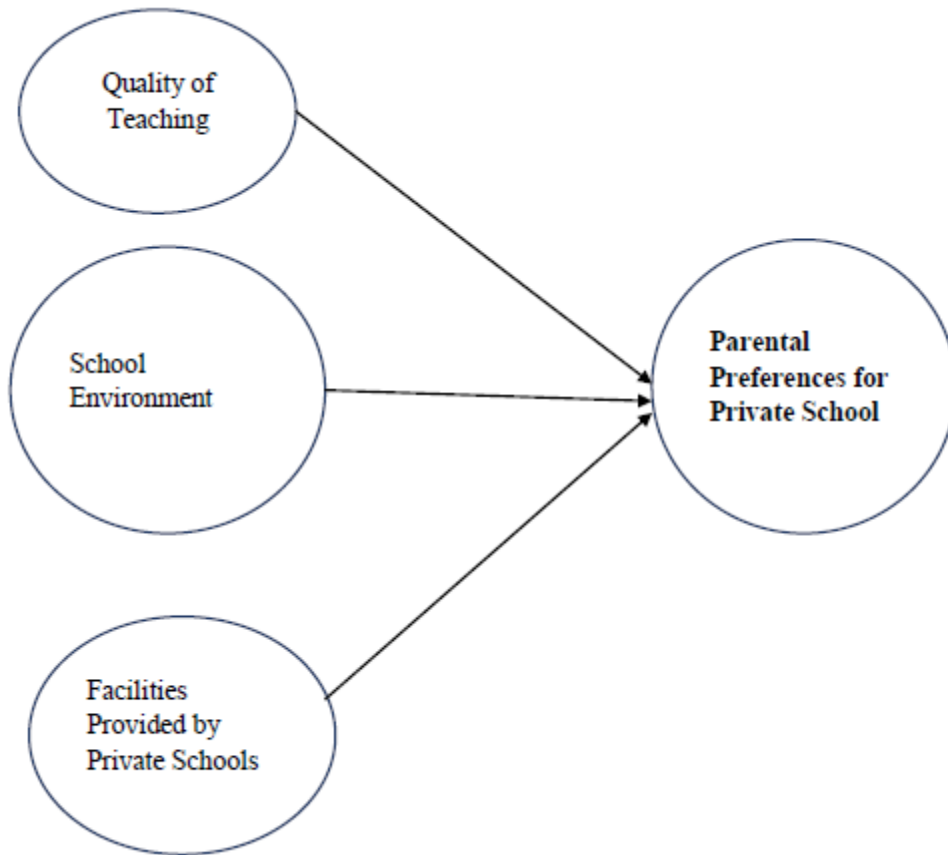
Ο Kraushaar (1972) ανέφερε ότι οι γονείς επιλέγουν για διαφορετικούς λόγους ιδιωτική μονάδα προσχολικής εκπαίδευσης για τα παιδιά τους. Σημειώθηκε περαιτέρω, από τον Kraushaar ότι η αυξανόμενη πλειοψηφία των γονέων ιδιωτικών σχολείων το κάνουν επειδή θέλουν τα παιδιά τους να είναι με άλλους που έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά. Οι Figlio και Stone (1997) επιβεβαίωσαν τα ευρήματα του Kraushaar δηλώνοντας ότι οι γονείς μπορεί να ήθελαν τα παιδιά τους να αλληλεπιδρούν με μια συγκεκριμένη ομάδα συνομηλίκων.

Ωστόσο, σύμφωνα με τη μελέτη των Calogiannakis & Wolhuter (2015) και την εκτίμηση των παιδαγωγών η προτίμηση της ιδιωτικής μονάδας από τους γονείς σχετίζεται με χαρακτηριστικά που ικανοποιούν τις κοινωνικές και λειτουργικές-καθημερινές ανάγκες μιας οικογένειας, όπως η μεταφορά των παιδιών από και προς το σχολείο, η παροχή υπηρεσίας σίτισης και οι ευέλικτες ώρες λειτουργίας. Φυσικά, τόσο για τη μεταφορά όσο και για την σίτιση των παιδιών, οι γονείς πράγματι πληρώνουν περισσότερα χρήματα (Λακασάς, 2012). Ακόμη, οι καλύτερες κτιριακές εγκαταστάσεις και η επαρκής υλικοτεχνική υποδομή αποτελούν ένα από τα κριτήρια επιλογής της ιδιωτικής μονάδας έναντι της δημόσιας, καθώς και η ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών της οικογένειας. Και όπως υπογράμμισαν οι Xu & Gulosino (2006) μερικές φορές οι γνωστικές ικανότητες των απόφοιτων παιδιών από ιδιωτικές μονάδες υπερτερούν σε σχέση με του δημοσίου.

Είναι κοινώς αποδεκτό πάντως, πως τα ιδιωτικά κέντρα θεωρούνται ανώτερα από τα δημόσια κέντρα λόγω της ύπαρξης πληρωμής τελών, ακόμη ότι παρέχουν, ίσως καλύτερες υπηρεσίες από τα δημόσια ιδρύματα (Brunello & Rocco, 2008· Goldring and Phillips, 2008· Liu et al., 2001), που απαιτούν πολύ χαμηλά ή καθόλου τέλη. Για παράδειγμα, οι ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί θεωρούνται ότι παρέχουν καλύτερη εκπαίδευση, υψηλότερα εκπαιδευτικά πρότυπα, περισσότερους και καλύτερους πόρους και εγκαταστάσεις (Goldring and Phillips, 2008· Penn, 1995).

Τέλος, το επίπεδο των γονικών προτιμήσεων επηρεάζεται από τα χαρακτηριστικά του σχολείου, όπως η ποιότητα της διδασκαλίας, το σχολικό περιβάλλον και οι εγκαταστάσεις που παρέχονται από το σχολείο [Εικόνα 1].

Εικόνα 2Τα κριτήρια των γονικών προτιμήσεων. Πηγή: (Asad, 2019)

Κεφάλαιο 4^ο Έρευνα

4.1 Σκοπός και στόχοι της έρευνας

Από τη μελέτη της βιβλιογραφίας φάνηκε, ότι στον ελληνικό χώρο δεν υπάρχουν πολλές μελέτες που να διερευνούν τα κριτήρια με τα οποία επιλέγουν οι γονείς σχολεία για τα παιδιά τους κι ειδικά για την προσχολική αγωγή οι έρευνες είναι μηδαμινές. Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι να μελετήσει τους παράγοντες που θεωρούν σημαντικούς οι γονείς, όταν επιλέγουν μια ιδιωτική μονάδα προσχολικής αγωγής για τα παιδιά τους είτε αυτά ανήκουν στην υποχρεωτική βαθμίδα, είτε όχι. Οι επιμέρους στόχοι είναι να αναδειχθούν τα σημαντικά κριτήρια επιλογής, να διερευνηθεί η ύπαρξη πιθανών σχέσεων μεταξύ των κριτηρίων, αλλά κι η ύπαρξη πιθανών σχέσεων μεταξύ των κριτηρίων και των λόγων που κάποιος επιλέγει ιδιωτική μονάδα προσχολικής αγωγής έναντι της αντίστοιχης δημόσιας.

4.2 Σχεδιασμός Έρευνας

Για την παρούσα εργασία πραγματοποιήθηκε ποσοτική δειγματοληπτική έρευνα με σκοπό να συλλεχθούν μετρήσιμα δεδομένα που μπορούν να αναλυθούν στατιστικά (Creswell,2016) για να περιγραφούν τα κριτήρια με τα οποία επιλέγουν οι γονείς σχολείο για τα παιδιά τους, όταν αυτά βρίσκονται στην προσχολική ηλικία.

4.2.1 Ερευνητικό εργαλείο

Το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα έρευνα για τη συλλογή των δεδομένων είναι το ερωτηματολόγιο, το οποίο κρίθηκε ως καταλληλότερο, καθώς περιγράφει τάσεις, πεποιθήσεις και προσδοκίες ατόμων, οι οποίες δεν είναι εύκολο να παρατηρηθούν. (Creswell, 2016).

Για τη συγκεκριμένη έρευνα, κατόπιν μελέτης της ελληνικής και ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας, δεν βρέθηκε κάποιο ερωτηματολόγιο που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί αυτούσιο. Για τη διαμόρφωσή του, λοιπόν, μελετήθηκαν έρευνες με συναφές ερευνητικό ενδιαφέρον και αναμορφώθηκε με μεγάλη προσοχή με ερωτήσεις στοχευμένες να απαντούν στα -σχετικά με την έρευνα- ερωτήματα. Κύρια πηγή για την κατασκευή του υπήρξε το ερωτηματολόγιο της ερευνήτριας Κινάλη (2016). Επιλέχθηκαν κατά κύριο λόγο κλειστού τύπου ερωτήματα με προκαθορισμένης

μορφής απαντήσεις, ώστε να διευκολυνθεί η συγκρισιμότητα, η ποσοτικοποίηση και η στατιστική ανάλυση των στοιχείων. Σε κάποιες απαντήσεις των ερωτήσεων χρησιμοποιήθηκε πεντάβαθμη κλίμακα Likert (1=Καθόλου έως 5 =Παρά πολύ) και σε άλλες η μορφή ΝΑΙ / ΙΣΩΣ/ ΟΧΙ.

Στην αρχή του ερωτηματολογίου υπάρχουν ερωτήσεις που αφορούν το φύλο, την εκπαίδευση, το επάγγελμα των ερωτηθέντων, την οικογενειακή τους κατάσταση και το μηνιαίο ατομικό εισόδημα με σκοπό να συγκροτηθεί το προφίλ τους.

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει 4 θεματικές ενότητες. Αρχικά ζητούνται πληροφορίες για τους λόγους επιλογής του συγκεκριμένου ιδιωτικού σχολείου. Η επόμενη ενότητα στοχεύει να διερευνήσει τις απόψεις των γονέων για την υλικοτεχνική υποδομή και τη συμβολή της στη μάθηση. Η τρίτη ενότητα διερευνά τις απόψεις για τον διευθυντή και τον ρόλο του. Η τέταρτη ενότητα αφορά στη γενικότερη λειτουργία ενός ιδιωτικού σχολείου και τις καινοτόμες δράσεις που εφαρμόζει και κατά πόσο αυτά τα στοιχεία συνέβαλαν στην απόφασή των γονέων να επιλέξουν το συγκεκριμένο σχολείο. Τέλος, ερωτώνται οι γονείς αν η επιλογή ιδιωτικής μονάδας εκπαίδευσης θα συνεχιστεί και στην επόμενη βαθμίδα.

Το ερωτηματολόγιο δημιουργήθηκε σε ηλεκτρονική μορφή και σχεδιάστηκε με τη βοήθεια της εφαρμογής Google Forms.

Η ηλεκτρονική διεύθυνση του ερωτηματολογίου ήταν:

<https://forms.gle/mcGbJF4fYA8c48db8>

Αφού ολοκληρώθηκε η διαμόρφωση του ερωτηματολογίου δόθηκε για πιλοτική εφαρμογή σε 4 γονείς, ώστε να επιβεβαιωθεί η σωστή ροή και δομή του ερωτηματολογίου, η σαφήνεια των ερωτημάτων, η διάρκεια συμπλήρωσής του, η πληρότητα των οδηγιών. Τους ζητήθηκε να επισημάνουν τυχόν λάθη ή ασάφειες που πιθανόν θα εντόπιζαν, ώστε να διορθωθούν πριν δοθεί για συμπλήρωση στην ομάδα των συμμετεχόντων (Bell,2001). Από την πιλοτική εφαρμογή δεν διαπιστώθηκαν ιδιαίτερα προβλήματα, καθώς οι ερωτήσεις ήταν κατανοητές και δεν απαιτούσαν περαιτέρω διευκρινίσεις. Μολαταύτα, οι παρατηρήσεις και τα σχόλια που προέκυψαν από τη δοκιμαστική έρευνα ήταν ωφέλιμα και συντέλεσαν στην διαμόρφωση του τελικού ερωτηματολογίου. Η πιλοτική ομάδα διαπίστωσε ότι ο απαιτούμενος χρόνος συμπλήρωσής του ήταν 10 λεπτά.

4.2.2. Συμμετέχοντες

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα είναι 101(N=101) γονείς που τα τέκνα τους φοίτησαν σε ιδιωτική μονάδα προσχολικής αγωγής και φροντίδας. Τα δημογραφικά στοιχεία του δείγματος περιγράφονται αναλυτικά στους Πίνακες 4.1-4.7.

4.3. Διεξαγωγή της Έρευνας

Διαμοιράστηκε το ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο στους γονείς της σχολικής μονάδας που εργάζεται η ερευνήτρια με την κοινοποίηση του συνδέσμου του μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να προωθήσουν το ερωτηματολόγιο και σε άλλα άτομα που πληρούσαν τις προϋποθέσεις που ζητούνταν. Η επιλογή του δείγματος, λοιπόν, έγινε με τη μέθοδο την βολικής δειγματοληψίας, αλλά και με τη μέθοδο δειγματοληψίας- χιονοστιβάδας, ώστε να υπάρχει όσο το δυνατόν μεγαλύτερος αριθμός συμμετεχόντων.(Creswell 2016)

Το ερωτηματολόγιο συνόδευε μια ενημερωτική επιστολή, μέσω της οποίας οι συμμετέχοντες πληροφορούνταν για τους σκοπούς της έρευνας και επιβεβαιωνόταν η εμπιστευτικότητα και η τήρηση της ανωνυμίας τους. Η πλατφόρμα ήταν ανοικτή από τις 1/9/2021 έως και τις 1/10/2021 (ένα μήνα). Η ηλεκτρονική αποστολή του ερωτηματολογίου πραγματοποιήθηκε και δεύτερη φορά υπενθυμίζοντας την σημασία της συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου για την επιτυχία της έρευνας.

Το ερωτηματολόγιο και η συνοδευτική επιστολή παρατίθενται στο παράρτημα της παρούσας εργασίας.

4.4 Αποτελέσματα Έρευνας

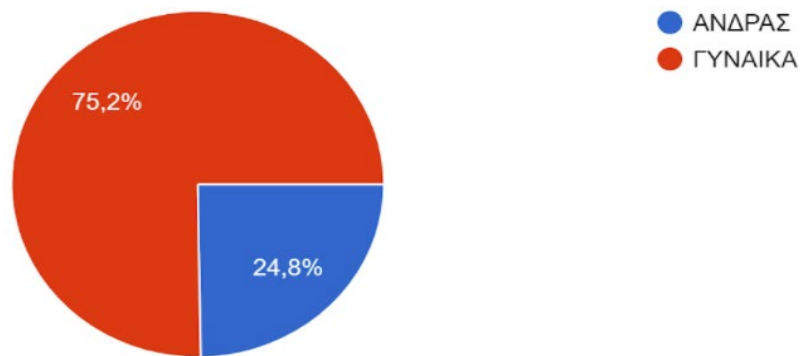
Αφού ολοκληρώθηκε η ερευνητική διαδικασία με τη συγκέντρωση ικανού αριθμού ερωτηματολογίων, που να εξυπηρετεί τον σκοπό της έρευνας ακολούθησε στατιστική ανάλυση με τη χρήση στατιστικών τεχνικών ανάλυσης. Τα δεδομένα αντλήθηκαν ηλεκτρονικά από το Google Forms και έγινε η μεταφορά τους κι η ανάλυση τους στο λογισμικό πρόγραμμα στατιστικής SPSS. Ακολουθούν τα αποτελέσματα.

Το φύλο των συμμετεχόντων φαίνεται στον πίνακα 4-1 και στο διάγραμμα 4-1:

Πίνακας 4.1 Φύλο των συμμετεχόντων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΝΔΡΑΣ	25	24,8	24,8	24,8
	ΓΥΝΑΙΚΑ	76	75,2	75,2	100,0
	Total	101	100,0	100,0	

Διάγραμμα 4.1 Φύλο των συμμετεχόντων

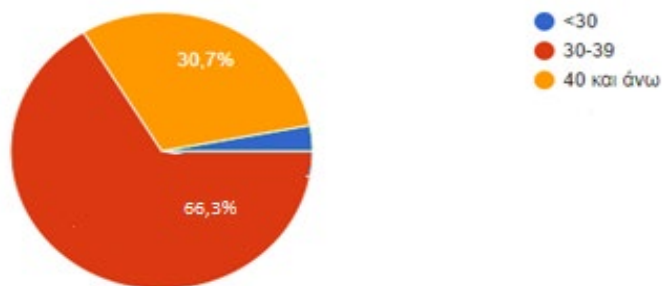

Η ηλικία των συμμετεχόντων φαίνεται στον πίνακα 4-2 και στο διάγραμμα 4-2:

Πίνακας 4.2 Ηλικία των συμμετεχόντων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	<30	3	3,0	3,0	3,0
	30-39	67	66,3	66,3	69,3
	40 ΚΑΙ ΑΝΩ	31	30,7	30,7	100,0
	Total	101	100,0	100,0	

Διάγραμμα 4.2 Ηλικία των συμμετεχόντων

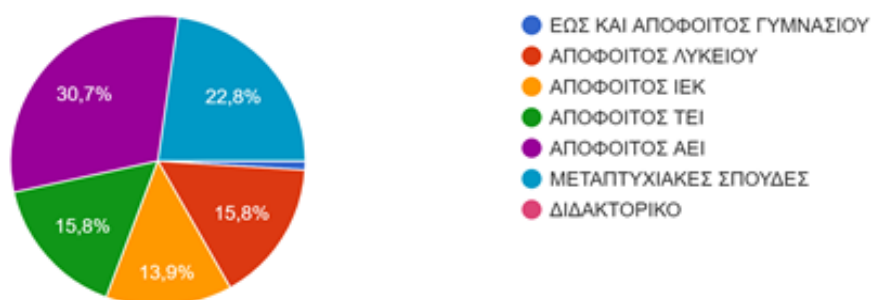

Η εκπαίδευση των ερωτηθέντων φαίνεται στον πίνακα 4.3 και στο διάγραμμα 4.3:

Πίνακας 4.3 Εκπαίδευση των συμμετεχόντων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	1	1,0	1,0	1,0
	ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΛΥΚΕΙΟΥ	16	15,8	15,8	16,8
	ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΙΕΚ	14	13,9	13,9	30,7
	ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΤΕΙ	16	15,8	15,8	46,5
	ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΑΕΙ	31	30,7	30,7	77,2
	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	23	22,8	22,8	100,0
	Total	101	100,0	100,0	

Διάγραμμα 4.3 Εκπαίδευση των συμμετεχόντων

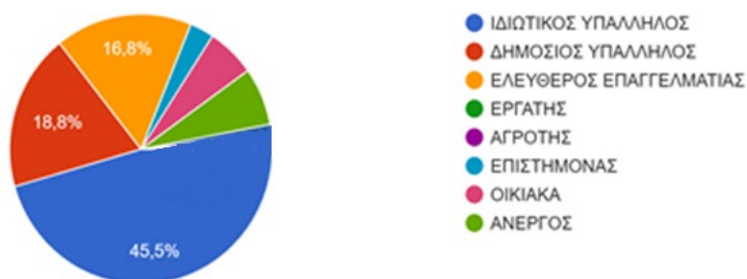

Το επάγγελμα των συμμετεχόντων φαίνεται στον πίνακα 4.4 και στο διάγραμμα 4.4:

Πίνακας 4.4 Επάγγελμα των συμμετεχόντων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΝΕΡΓΟΣ	7	6,9	6,9	6,9
	ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	20	19,8	19,8	26,7
	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ	18	17,8	17,8	44,6
	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ	3	3,0	3,0	47,5
	ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	46	45,5	45,5	93,1
	ΕΡΓΑΤΗΣ	1	1,0	1,0	94,1
	ΟΙΚΙΑΚΑ	6	5,9	5,9	100,0
	Total	101	100,0	100,0	

Διάγραμμα 4.4 Επάγγελμα των συμμετεχόντων

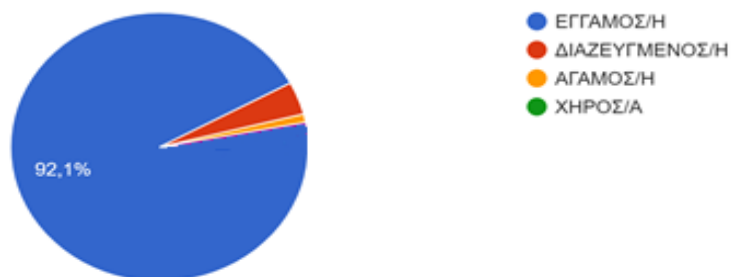

Η οικογενειακή κατάσταση των συμμετεχόντων φαίνεται στον πίνακα 4.5 και στο διάγραμμα 4.5:

Πίνακας 4.5 Οικογενειακή κατάσταση των συμμετεχόντων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΓΑΜΟΣ/Η	2	2,0	2,0	2,0
	ΕΓΓΑΜΟΣ/Η	95	94,1	94,1	96,0
	ΔΙΑΖΕΥΓΜΕΝΟΣ/Η	4	4,0	4,0	100,0
	Total	101	100,0	100,0	

Διάγραμμα 4.5 Οικογενειακή κατάσταση των συμμετεχόντων

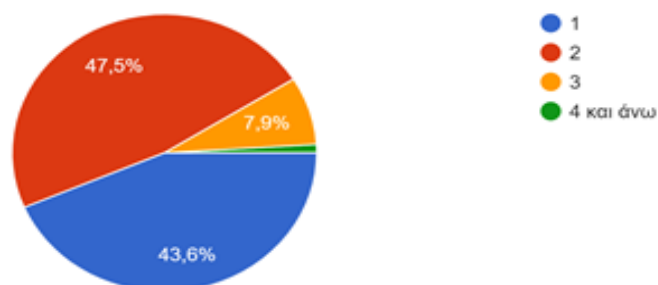

Ο αριθμός των παιδιών των συμμετεχόντων φαίνεται στον πίνακα 4.6 και στο διάγραμμα 4.6:

Πίνακας 4.6 Αριθμός παιδιών των συμμετεχόντων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	44	43,6	43,6	43,6
	2	48	47,5	47,5	91,1
	3	8	7,9	7,9	99,0
	4 ΚΑΙ ΑΝΩ	1	1,0	1,0	100,0
	Total	101	100,0	100,0	

Διάγραμμα 4.6 Αριθμός παιδιών των συμμετεχόντων

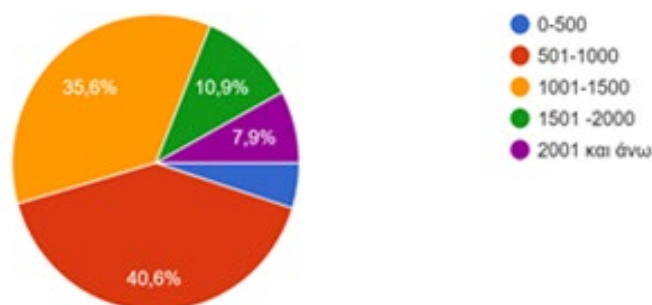

Το μηνιαίο καθαρό εισόδημα των συμμετεχόντων φαίνεται στον πίνακα 4.7 και στο διάγραμμα 4.7:

Πίνακας 4.7 Μηνιαίο καθαρό εισόδημα των συμμετεχόντων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0-500	5	5,0	5,0	5,0
	501-1000	41	40,6	40,6	45,5
	1001-1500	36	35,6	35,6	81,2
	1501-2000	11	10,9	10,9	92,1
	2000 ΚΑΙ ΑΝΩ	8	7,9	7,9	100,0
	Total	101	100,0	100,0	

Διάγραμμα 4.7 Μηνιαίο καθαρό εισόδημα των συμμετεχόντων

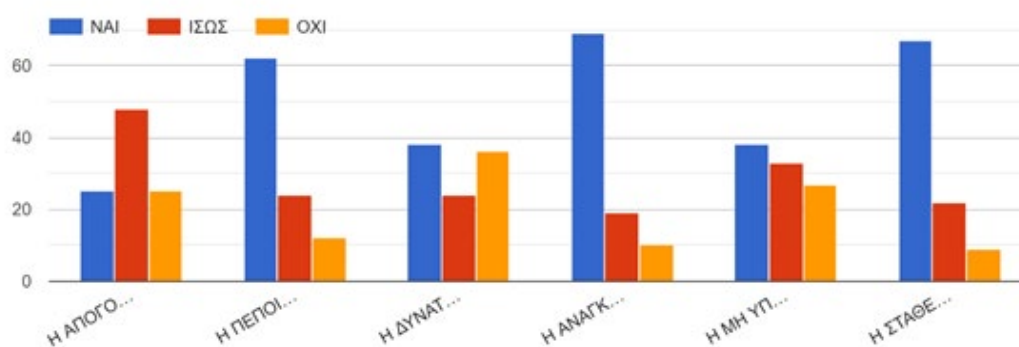

Στην ερώτηση «Τι σας οδήγησε στην επιλογή ιδιωτικής μονάδας προσχολικής εκπαίδευσης έναντι της αντίστοιχης δημόσιας;» η ανάγκη εργασίας και των 2 γονέων, η σταθερότητα λειτουργίας του ιδιωτικού σχολείου και η πεποίθηση για καλύτερη παροχή φροντίδας και εκπαίδευσης στην προσχολική αγωγή σε σχέση με το δημόσιο σχολείο φαίνεται να είναι τα κριτήρια που κυριαρχούν με ποσοστό πάνω από 60%. Πιο συγκεκριμένα το 68,3% επιλέγει το ιδιωτικό σχολείο εξαιτίας της ανάγκης εργασίας και των δύο γονέων. Η σταθερότητα λειτουργίας του σχολείου είναι βασικό κριτήριο για το 66,3% και για το 61,4% η πεποίθηση για καλύτερη παροχή φροντίδας και εκπαίδευσης στο ιδιωτικό σχολείο. Το 37,6% επέλεξε την ιδιωτική μονάδα προσχολικής αγωγής εξαιτίας της μη ύπαρξης υποστηρικτικού περιβάλλοντος και με την ίδια συχνότητα εμφανίζονται και αυτοί που τα τέκνα τους φοίτησαν στο ιδιωτικό σχολείο κατόπιν επιδότησης από ανάλογο πρόγραμμα. Η απογοήτευση από το δημόσιο

σύστημα εκπαίδευσης δε φαίνεται να είναι βασικό κριτήριο επιλογής, καθώς το 24,8% των ερωτώμενων την επέλεξε.

Διάγραμμα 4.8 Κριτήρια Προτίμησης Ιδιωτικής Μονάδας Έναντι Δημόσιας

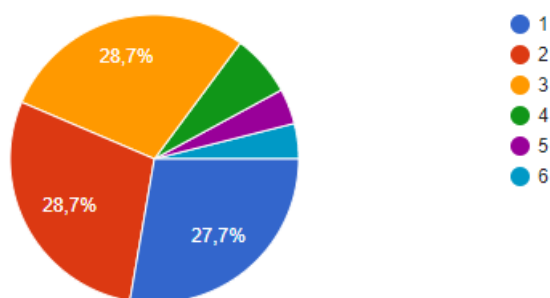

Στην ερώτηση σχετικά με τα «Έτη φοίτησης του παιδιού στο ιδιωτικό σχολείο της επιλογής σας» το 85,1% φοίτησε από 1 έως 3 έτη.

Πίνακας 4.8 Έτη φοίτησης παιδιού

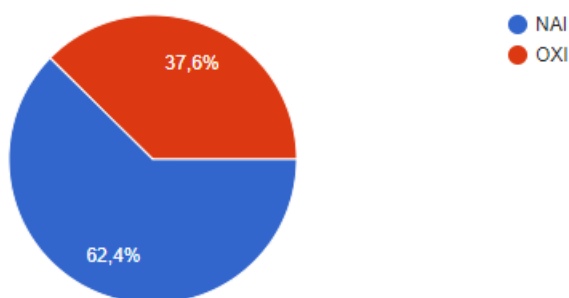
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	28	27,7	27,7	27,7
	2	29	28,7	28,7	56,4
	3	29	28,7	28,7	85,1
	4	7	6,9	6,9	92,1
	5	4	4,0	4,0	96,0
	6	4	4,0	4,0	100,0
	Total	101	100,0	100,0	

Διάγραμμα 4.9 Έτη φοίτησης του παιδιού στο ιδιωτικό σχολείο

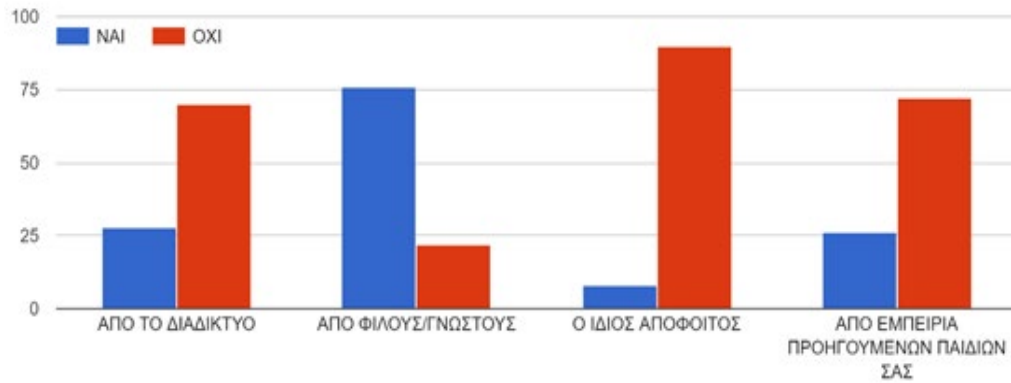
Στην ερώτηση εάν «*Το παιδί φοίτησε στη σχολική μονάδα στην υποχρεωτική εκπαίδευση (Νηπιαγωγείο)*» το 62,4 % απάντησε θετικά.

Διάγραμμα 4.10 Φοίτηση στο Νηπιαγωγείο

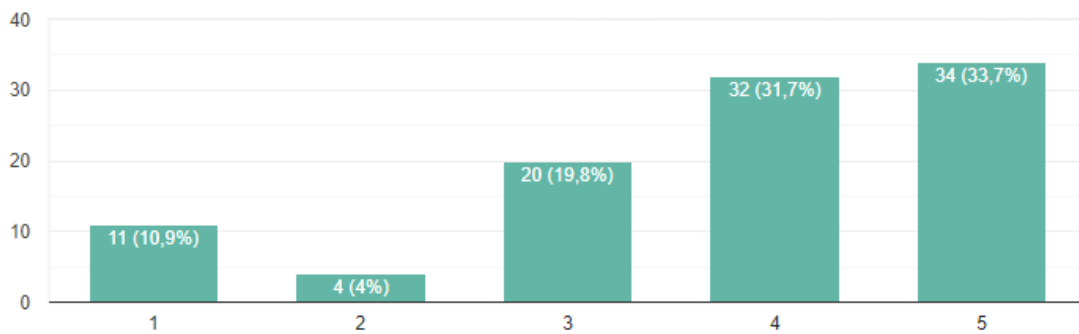
Στην ερώτηση «*Πώς ενημερωθήκατε για το συγκεκριμένο σχολείο;*» το 75,2% φαίνεται να επέλεξε την ιδιωτική μονάδα προσχολικής αγωγής, επειδή είχε καλές συστάσεις από φίλους και γνωστούς. Ακολουθούν με πολύ μικρότερο ποσοστό το διαδίκτυο με 28 % και η φοίτηση προηγούμενων παιδιών με 26%.

Διάγραμμα 4.11 Ενημέρωση για το σχολείο

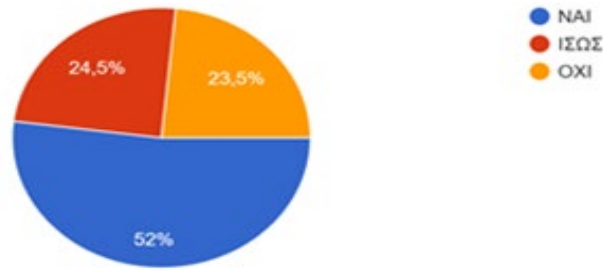
Στην ερώτηση εάν «Κάνετε έρευνα σχετικά με το ποιο σχολείο θα επιλέγατε πριν καταλήξετε στο συγκεκριμένο» το 65,4% έκανε έρευνα από πολύ έως πάρα πολύ.

Διάγραμμα 4.12 Έρευνα σχετικά με το σχολείο επιλογής

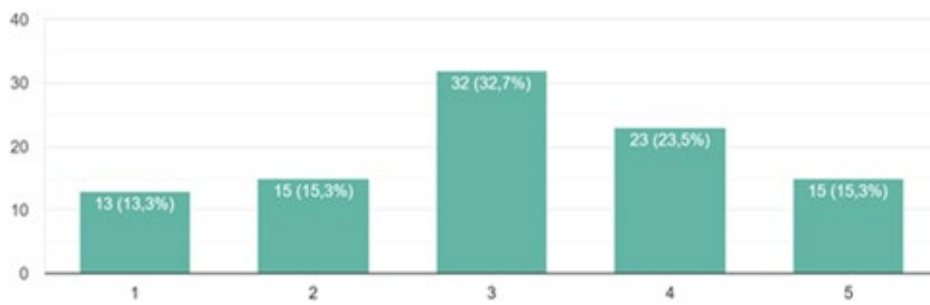
Στην ερώτηση «Επηρεαστήκατε από τη φήμη του σχολείου;» για το 52% η φήμη του σχολείου αποτέλεσε κριτήριο για να το επιλέξει.

Διάγραμμα 4.13 Κριτήριο Φήμης Σχολικής Μονάδας

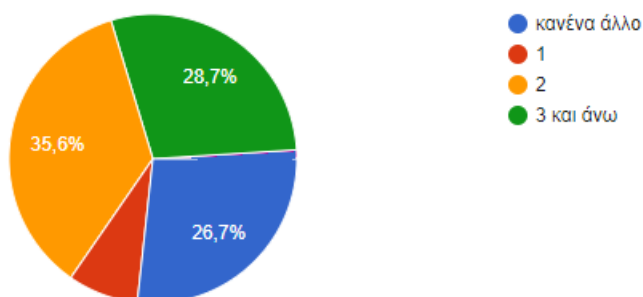
Στην ερώτηση «Πόσο επηρέασε την απόφασή σας το ύψος των διδάκτρων» για το 38,8% φαίνεται να είναι καθοριστικής σημασίας αφού απάντησε πολύ ή πάρα πολύ, το 32,7% απάντησε μέτρια σημαντικό και για το 28,6% λίγο ή καθόλου.

Διάγραμμα 4.14 Οικονομικό κριτήριο

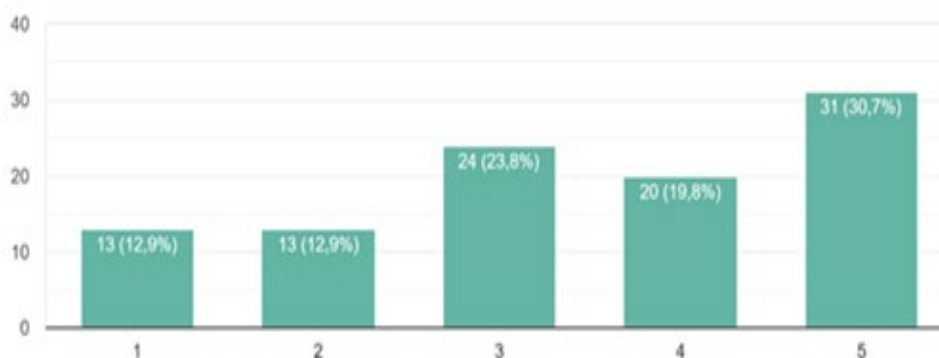
Στην ερώτηση «Πόσα σχολεία επισκεφθήκατε πριν καταλήξετε στην επιλογή σας;» το 73,3% επισκέφθηκε από 1 έως 3 σχολεία, προτού να καταλήξει.

Διάγραμμα 4.15 Αριθμός υποψήφιων σχολείων

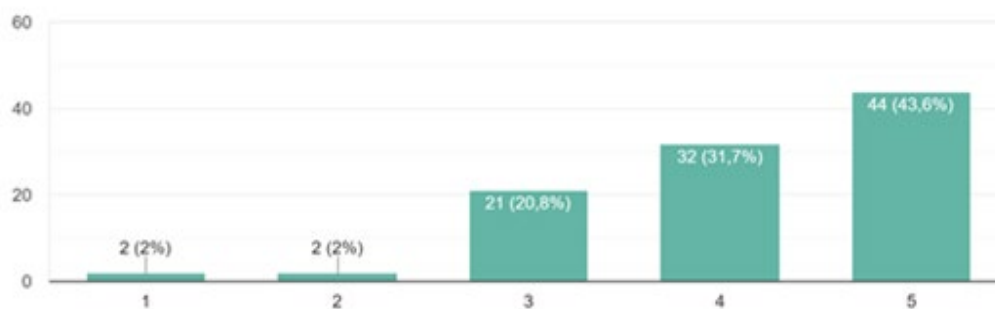
Στην ερώτηση «Πόσο επηρέασε την απόφασή σας η απόσταση του σχολείου από το σπίτι» το 74,3% απάντησαν από μέτρια έως πάρα πολύ όπως φαίνεται και στο διάγραμμα.

Διάγραμμα 4.16 Κριτήριο απόστασης σχολείου από το σπίτι

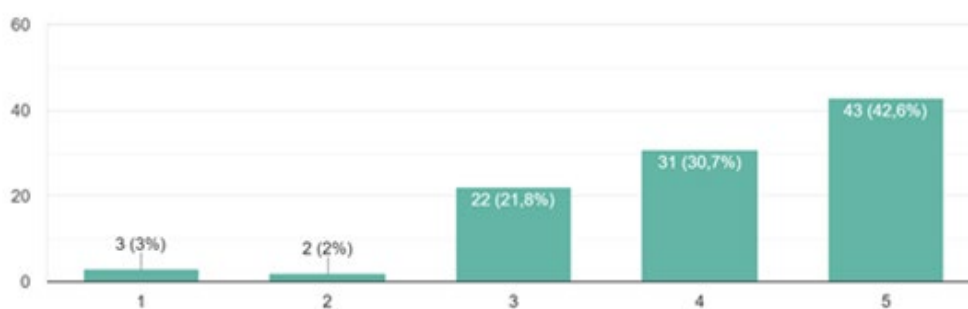
Στην ερώτηση «Πόσο επηρέασε την απόφασή σας η κτιριακή υποδομή» το 96,1%, δηλαδή οι 97 από τους 101, απάντησαν από μέτρια έως πάρα πολύ όπως φαίνεται και στο διάγραμμα.

Διάγραμμα 4.17 Κριτήριο Κτιριακής Υποδομής

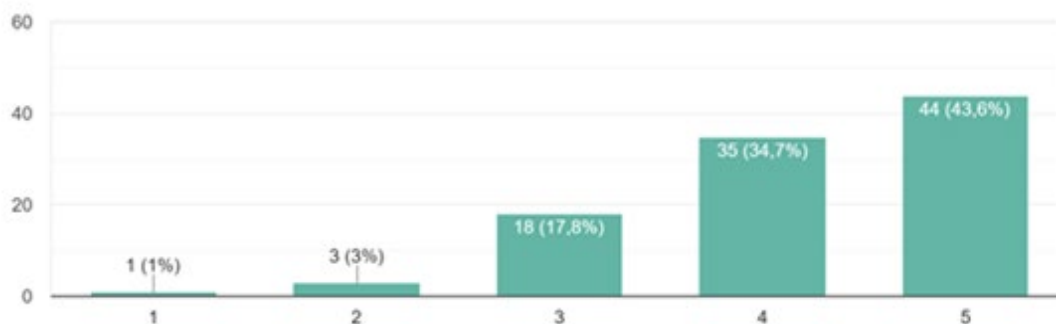
Στην ερώτηση «Πόσο επηρέασε την απόφασή σας ο αύλειος χώρος» το 95,1% απάντησαν από μέτρια έως πάρα πολύ όπως φαίνεται και στο διάγραμμα.

Διάγραμμα 4.18 Κριτήριο Εξωτερικού Χώρου

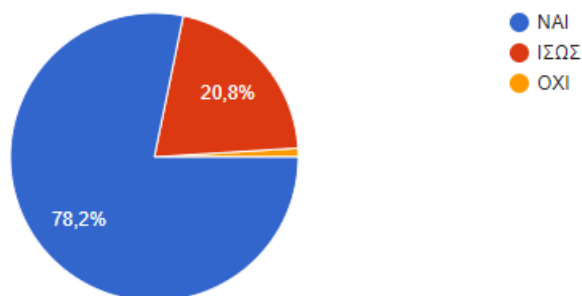
Στην ερώτηση «Πόσο επηρέασε την απόφασή σας ο εξοπλισμός και το παιδαγωγικό υλικό των αιθουσών» το 96,1%, δηλαδή οι 97 από τους 101, απάντησαν από μέτρια έως πάρα πολύ όπως φαίνεται και στο διάγραμμα.

Διάγραμμα 4.19 Κριτήριο Εξοπλισμού και Παιδαγωγικού Υλικού

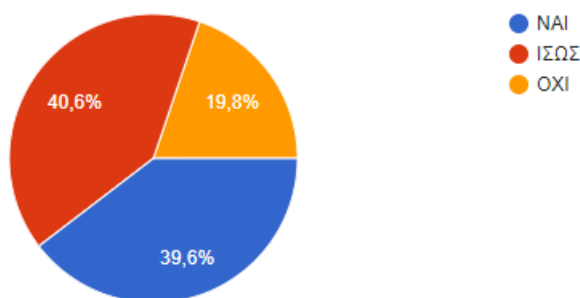
Στην ερώτηση «*Θεωρείται ότι η υλικοτεχνική υποδομή ενός σχολείου συμβάλλει στην παροχή καλύτερης εκπαίδευσης;*» το 78,2% απάντησε θετικά.

Διάγραμμα 4.20 Συμβολή υλικοτεχνικής υποδομής στην παροχή καλύτερης εκπαίδευσης

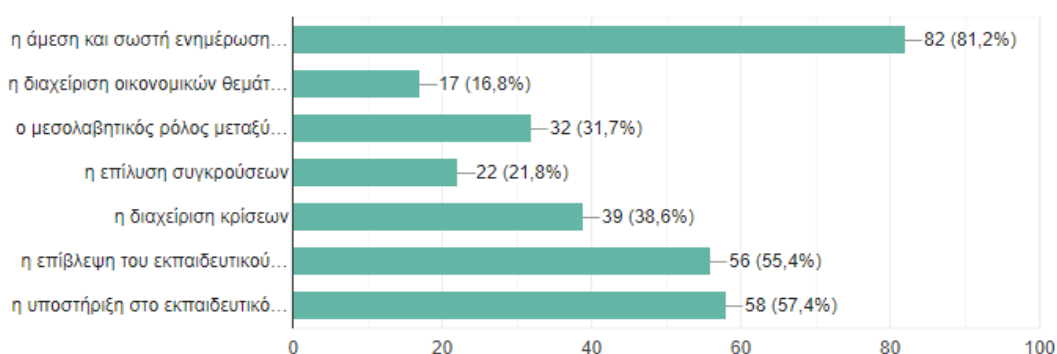
Στην ερώτηση «*Θεωρείται ότι η χρήση τεχνολογικού εξοπλισμού (υπολογιστές, tablet, διαδραστικοί πίνακες, κ.ά.) συμβάλλει στην παροχή καλύτερης εκπαίδευσης στην προσχολική ηλικία;*» το 39,6% απάντησε ΝΑΙ και το 19,8 απάντησε ΟΧΙ.

Διάγραμμα 4.21 Συμβολή τεχνολογικού εξοπλισμού στην παροχή καλύτερης εκπαίδευσης στην προσχολική ηλικία

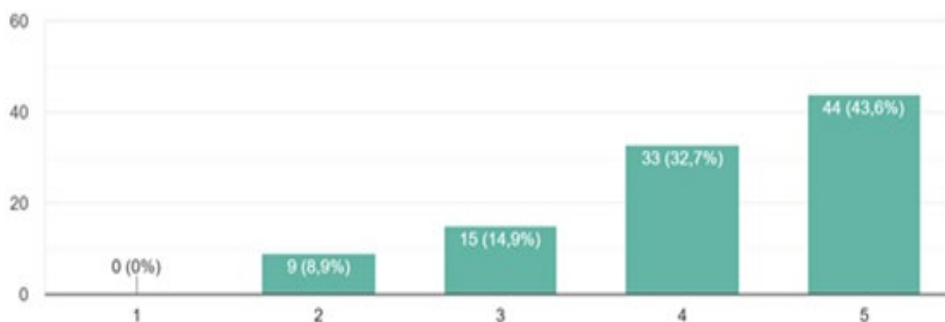
Στην ερώτηση «*Ποιες από τις αρμοδιότητες του διευθυντή είναι πιο σημαντικές για εσάς για την εύρυθμη σχέση και επικοινωνία σας με το σχολείο;*» οι 3 βασικότερες αρμοδιότητες για το 81,2% είναι η άμεση και σωστή ενημέρωση των γονέων, για το 57,4% η υποστήριξη στο εκπαιδευτικό προσωπικό και για το 55,4% η επίβλεψη του εκπαιδευτικού προσωπικού.

Διάγραμμα 4.22 Αρμοδιότητες διευθυντή

Στην ερώτηση «*Πόσο καθοριστικής σημασίας ήταν η αρχική επαφή και επικοινωνία σας με τον διευθυντή για την επιλογή της σχολικής μονάδας;*» το 76,3% απάντησε πολύ έως πάρα πολύ.

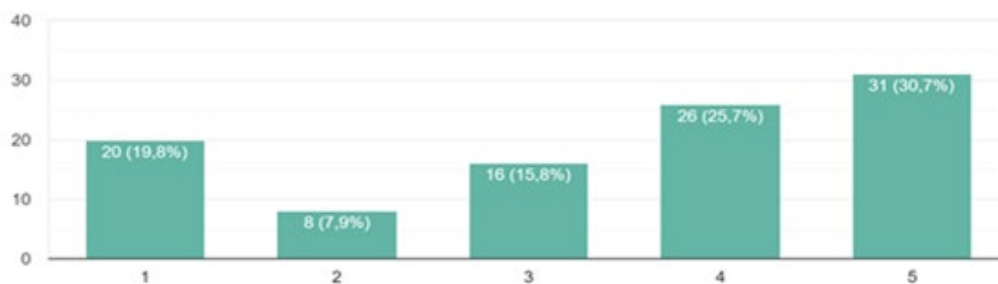
Διάγραμμα 4.23 Κριτήριο Επαφής με Διευθυντή

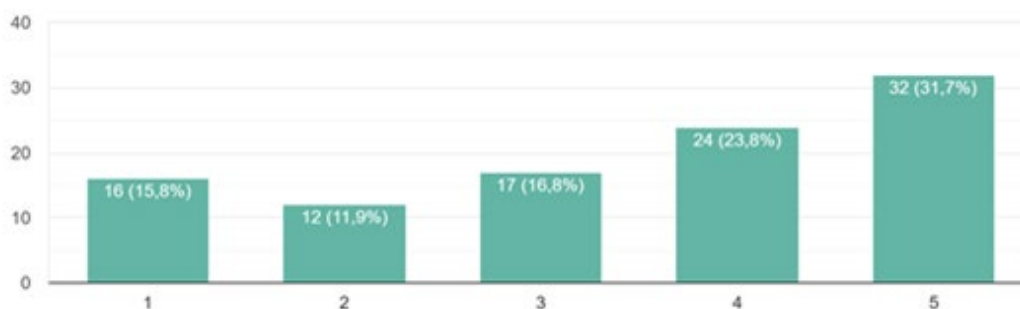
Στην ερώτηση «Πόσο επηρέασε την απόφασή σας η δυνατότητα μεταφοράς του μαθητή που παρέχει το ιδιωτικό σχολείο έναντι του δημοσίου;» το 43,5% απάντησε καθόλου έως μέτρια, ενώ το 56,4 από πολύ έως πάρα πολύ.

Διάγραμμα 4.24 Κριτήριο Δυνατότητας Μεταφοράς Μαθητή

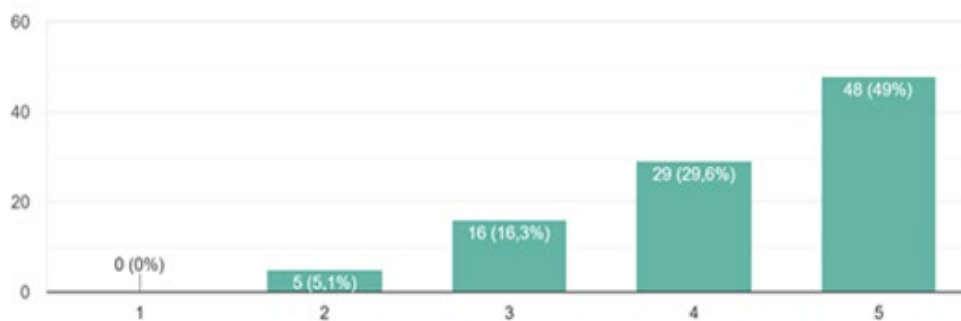
Στην ερώτηση «Πόσο επηρέασε την απόφασή σας η παροχή γευμάτων που προσφέρει το ιδιωτικό σχολείο έναντι του δημοσίου;» το 44,5% απάντησε καθόλου έως μέτρια, ενώ το 55,5% από πολύ έως πάρα πολύ.

Διάγραμμα 4.25 Κριτήριο Παροχής Γεύματος

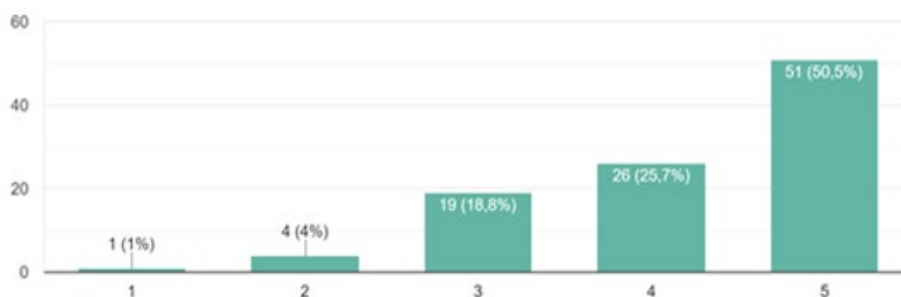
Στην ερώτηση «Πόσο επηρέασε την απόφασή σας η πιο συχνή επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς που παρέχει το ιδιωτικό σχολείο;» το 78,6% από πολύ έως πάρα πολύ.

Διάγραμμα 4.26 Κριτήριο Επικοινωνίας με Εκπαιδευτικούς

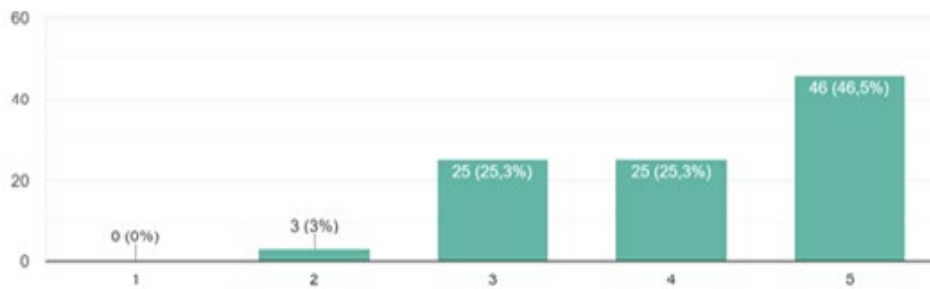
Στην ερώτηση «Πόσο σημαντική θεωρείτε την ύπαρξη συνεργασίας του σχολείου με εξωτερικούς συνεργάτες για τη στήριξη, πρόβλεψη, αξιολόγηση του παιδιού σας (ψυχολόγος, λογοθεραπευτής, κ.ά.)» το 50,5% το θεωρεί πάρα πολύ σημαντικό και μόλις το 5% το θεωρεί καθόλου ή λίγο σημαντικό.

Διάγραμμα 4.27 Κριτήριο ύπαρξης Συνεργασίας με συνεργάτες για Αξιολόγηση παιδιού

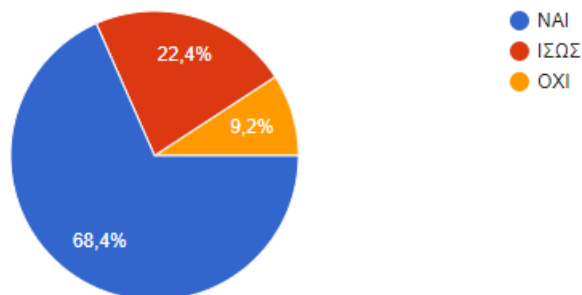
Στην ερώτηση «Πόσο σημαντική θεωρείται την ύπαρξη συνεργασίας του σχολείου με εξωτερικούς συνεργάτες για παροχή επιπλέον δραστηριοτήτων;(π.χ. μουσικός, γυμναστής, κ.ά.)» το 97,1% την παροχή επιπλέον δραστηριοτήτων από μέτρια έως πολύ σημαντική.

Διάγραμμα 4.28 Κριτήριο Παροχής επιπλέον Δραστηριοτήτων

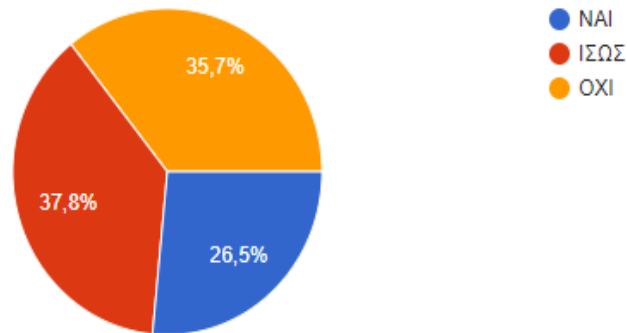
Στην ερώτηση «Οι επιπλέον παροχές -έναντι του δημοσίου σχολείου- επηρέασαν την επιλογή σας;» το 68,4% απάντησε θετικά.

Διάγραμμα 4.29 Ικανοποίηση Επιπλέον παροχών

Στην ερώτηση εάν «Έχετε σκοπό το παιδί σας να συνεχίσει τη σχολική του πορεία σε ιδιωτικό σχολείο;» το 35,7% απάντησε αρνητικά και το 37,8% δεν είναι σίγουρο.

Διάγραμμα 4.30 Συνέχιση στην Ιδιωτική Εκπαίδευση στην Επόμενη Βαθμίδα

Προκειμένου να διερευνηθεί η σχέση μεταξύ των λόγων που οι γονείς επέλεξαν το ιδιωτικό σχολείο-έναντι του αντίστοιχου δημοσίου- και των κριτηρίων επιλογής τους, αλλά και των ίδιων των κριτηρίων μεταξύ τους χρησιμοποιήθηκε ο παραμετρικός συντελεστής συσχέτισης Pearson (δείκτης του μεγέθους της συσχέτισης μεταξύ δύο συνόλων τιμών). Ο υπολογισμός των συσχετίσεων είναι μια διαδικασία πολύ σημαντική στην επιστημονική έρευνα, γιατί συνεισφέρει στη γνώση. Αν και οι συσχετίσεις από μόνες τους δεν μπορούν να αποδείξουν την ύπαρξη μιας αιτιατής σχέσης, οι πληροφορίες που δίνουν μπορούν να θεωρηθούν ως ένδειξη ύπαρξης λειτουργικών σχέσεων και ως πρόβλεψη πιθανών αιτιατών σχέσεων. Μακράκης(2005)

Τα αποτελέσματα των συσχετίσεων παρουσιάζονται στον πίνακα 1(σελ.86) και στον πίνακα 2(σελ.87) παρουσιάζεται η αντιστοιχία των ερωτήσεων με τους κωδικούς.

Από τις συσχετίσεις όπως παρουσιάζονται στον πίνακα εντοπίζονται:

Μετρίου μεγέθους συνάφειες της τάξης από 0,20 μέχρι 0,40.

Η μεταβλητή Q1 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή είναι απογοητευμένοι από το δημόσιο σύστημα εκπαίδευσης παρουσιάζει μέτρια συσχέτιση με τη μεταβλητή Q30, δηλαδή τους γονείς που δίνουν σημασία στην ύπαρξη συνεργασίας του σχολείου με εξωτερικούς συνεργάτες για παροχή επιπλέον δραστηριοτήτων. ($r=,34$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q2 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο επειδή έχουν την πεποίθηση ότι παρέχει καλύτερη φροντίδα και εκπαίδευση παρουσιάζει μέτρια συσχέτιση με τη μεταβλητή Q30 δηλαδή τους γονείς που δίνουν σημασία στην ύπαρξη συνεργασίας του σχολείου με εξωτερικούς συνεργάτες για παροχή επιπλέον δραστηριοτήτων. ($r=,38$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q3 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή έχουν τη δυνατότητα επιδότησης από κάποιο ανάλογο πρόγραμμα παρουσιάζει μέτρια συσχέτιση με τη μεταβλητή Q30 δηλαδή τους γονείς που δίνουν σημασία στην ύπαρξη συνεργασίας του σχολείου με εξωτερικούς συνεργάτες για παροχή επιπλέον δραστηριοτήτων. ($r=,36$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q5 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή δεν έχουν υποστηρικτικό περιβάλλον παρουσιάζει μέτρια συσχέτιση με τη μεταβλητή Q30

δηλαδή τους γονείς που δίνουν σημασία στην ύπαρξη συνεργασίας του σχολείου με εξωτερικούς συνεργάτες για παροχή επιπλέον δραστηριοτήτων. ($r=,33$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q6 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο για τη σταθερότητα λειτουργίας που προσφέρει παρουσιάζει μέτρια συσχέτιση με τη μεταβλητή Q30 δηλαδή τους γονείς που δίνουν σημασία στην ύπαρξη συνεργασίας του σχολείου με εξωτερικούς συνεργάτες για παροχή επιπλέον δραστηριοτήτων. ($r=,39$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q16 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στο ύψος των διδασκάλων παρουσιάζει μέτρια συσχέτιση με τη μεταβλητή Q4 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή είναι εργαζόμενοι και οι δύο. ($r=,45$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q16 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στο ύψος των διδασκάλων παρουσιάζει μέτρια συσχέτιση με τη μεταβλητή 26 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο λόγω της παροχής μεταφοράς. ($r=,26$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q16 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στο ύψος των διδασκάλων παρουσιάζει μέτρια συσχέτιση με τη μεταβλητή Q30 δηλαδή τους γονείς που δίνουν σημασία στην ύπαρξη συνεργασίας του σχολείου με εξωτερικούς συνεργάτες για παροχή επιπλέον δραστηριοτήτων. ($r=,36$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q18 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στην απόσταση του σχολείου από το σπίτι παρουσιάζει μέτρια συσχέτιση με τη μεταβλητή Q19 δηλαδή τους γονείς που δίνουν σημασία στην κτηριακή υποδομή. ($r=,25$, $p<0.01$).

Η μεταβλητή Q26 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στη μεταφορά των παιδιών παρουσιάζει μέτρια συσχέτιση με τη μεταβλητή Q19 δηλαδή τους γονείς που δίνουν σημασία στην κτηριακή υποδομή. ($r=,25$, $p<0.01$).

Η μεταβλητή Q26 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στη μεταφορά των παιδιών παρουσιάζει μέτρια συσχέτιση με τη μεταβλητή Q20 δηλαδή τους γονείς που δίνουν σημασία στον αύλειο χώρο. ($r=,21$, $p<0.01$).

Η μεταβλητή Q26 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στη μεταφορά των παιδιών παρουσιάζει μέτρια συσχέτιση με τη μεταβλητή Q21 δηλαδή τους γονείς που δίνουν σημασία στον εξοπλισμό και στο παιδαγωγικό υλικό των αιθουσών. ($r=,21$, $p<0.01$).

Η μεταβλητή Q24 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στην επικοινωνία με τον διευθυντή παρουσιάζει μέτρια συσχέτιση με τη μεταβλητή Q21 δηλαδή τους γονείς που δίνουν σημασία στον εξοπλισμό και στο παιδαγωγικό υλικό των αιθουσών. ($r=,21$, $p<0.01$).

Η μεταβλητή Q26 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στη μεταφορά των παιδιών παρουσιάζει μέτρια συσχέτιση με τη μεταβλητή Q27 δηλαδή τους γονείς που δίνουν σημασία στην παροχή γευμάτων . ($r=,30$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q26 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στη μεταφορά των παιδιών παρουσιάζει μέτρια συσχέτιση με τη μεταβλητή Q29 δηλαδή τους γονείς που δίνουν σημασία στην ύπαρξη συνεργασίας του σχολείου με εξωτερικούς συνεργάτες για τη στήριξη, πρόβλεψη, αξιολόγηση. ($r=,20$, $p<0.01$).

Η μεταβλητή Q27 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στην παροχή γευμάτων παρουσιάζει μέτρια συσχέτιση με τη μεταβλητή Q29 δηλαδή τους γονείς που δίνουν σημασία στην ύπαρξη συνεργασίας του σχολείου με εξωτερικούς συνεργάτες για τη στήριξη, πρόβλεψη, αξιολόγηση. ($r=,30$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q30 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στην ύπαρξη συνεργασίας του σχολείου με εξωτερικούς συνεργάτες για παροχή επιπλέον δραστηριοτήτων παρουσιάζει μέτρια συσχέτιση με τη μεταβλητή Q29 δηλαδή τους γονείς που δίνουν σημασία στην ύπαρξη συνεργασίας του σχολείου με εξωτερικούς συνεργάτες για τη στήριξη, πρόβλεψη, αξιολόγηση. ($r=,34$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q27 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στην παροχή γευμάτων παρουσιάζει μέτρια συσχέτιση με τη μεταβλητή Q28 δηλαδή τους γονείς που δίνουν σημασία στην καλύτερη επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς που παρέχει το ιδιωτικό σχολείο. ($r=,37$, $p<0.001$).

Σημαντικού μεγέθους συνάφειες της τάξης από 0,40 μέχρι 0,70.

Η μεταβλητή Q1 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή είναι απαγοητευμένοι από το δημόσιο σύστημα εκπαίδευσης παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη μεταβλητή Q2 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο επειδή έχουν την πεποίθηση ότι παρέχει καλύτερη φροντίδα και εκπαίδευση. ($r=,68$, $p<0.001$)

Η μεταβλητή Q1 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή είναι απαγορευμένοι από το δημόσιο σύστημα εκπαίδευσης παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη μεταβλητή Q3 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή έχουν τη δυνατότητα επιδότησης από κάποιο ανάλογο πρόγραμμα. ($r=,7$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q1 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή είναι απαγορευμένοι από το δημόσιο σύστημα εκπαίδευσης παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη μεταβλητή Q5 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή δεν έχουν υποστηρικτικό περιβάλλον ($r=,69$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q1 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή είναι απαγορευμένοι από το δημόσιο σύστημα εκπαίδευσης παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη μεταβλητή Q16 δηλαδή τους γονείς που θεωρούν σημαντικό το ύψος των διδάκτρων. ($r=,53$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q1 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή είναι απαγορευμένοι από το δημόσιο σύστημα εκπαίδευσης παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη μεταβλητή Q28 δηλαδή τους γονείς που θεωρούν σημαντικό το ύψος των διδάκτρων. ($r=,51$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q16 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στο ύψος των διδάκτρων παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη μεταβλητή Q2 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο επειδή έχουν την πεποίθηση ότι παρέχει καλύτερη φροντίδα και εκπαίδευση. ($r=,54$, $p<0.001$)

Η μεταβλητή Q28 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στη συχνή επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς του ιδιωτικού σχολείου παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη μεταβλητή Q2 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο επειδή έχουν την πεποίθηση ότι παρέχει καλύτερη φροντίδα και εκπαίδευση. ($r=,5$, $p<0.001$)

Η μεταβλητή Q4 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή είναι εργαζόμενοι και οι δύο παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη μεταβλητή Q3 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή τους δίνεται η δυνατότητα επιδότησης από κάποιο ανάλογο πρόγραμμα. ($r=,69$, $p<0.001$)

Η μεταβλητή Q16 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στο ύψος των διδάκτρων παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη μεταβλητή Q3 δηλαδή τους γονείς που

επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή τους δίνεται η δυνατότητα επιδότησης από κάποιο ανάλογο πρόγραμμα. ($r=,52$, $p<0.001$)

Η μεταβλητή Q28 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στη συχνή επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς του ιδιωτικού σχολείου παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη μεταβλητή Q3 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή τους δίνεται η δυνατότητα επιδότησης από κάποιο ανάλογο πρόγραμμα. ($r=,58$, $p<0.001$)

Η μεταβλητή Q16 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στο ύψος των διδάκτρων παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη μεταβλητή Q4 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή είναι εργαζόμενοι και οι δύο. ($r=,45$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q28 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στη συχνή επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς του ιδιωτικού σχολείου παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη μεταβλητή Q4 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή είναι εργαζόμενοι και οι δύο. ($r=,61$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q30 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στην ύπαρξη συνεργασίας του σχολείου με εξωτερικούς συνεργάτες για παροχή επιπλέον δραστηριοτήτων παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη μεταβλητή Q4 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή είναι εργαζόμενοι και οι δύο. ($r=,41$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q16 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στο ύψος των διδάκτρων παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη μεταβλητή Q5 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο επειδή δεν έχουν υποστηρικτικό περιβάλλον να τους βοηθά. ($r=,48$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q28 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στη συχνή επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς του ιδιωτικού σχολείου παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη μεταβλητή Q5 δηλαδή τους γονείς που δεν έχουν υποστηρικτικό περιβάλλον να τους βοηθά. ($r=,59$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q16 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στο ύψος των διδάκτρων παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη μεταβλητή Q6 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο για τη σταθερότητα λειτουργίας του. ($r=,52$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q28 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στη συχνή επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς του ιδιωτικού σχολείου παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη

με τη μεταβλητή Q6 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο για τη σταθερότητα λειτουργίας του. ($r=,55$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q28 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στη συχνή επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς του ιδιωτικού σχολείου παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη μεταβλητή Q16 δηλαδή τους γονείς που δίνουν σημασία στο ύψος των διδασκτρων. ($r=,47$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q21 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία για την επιλογή του σχολείου στον εξοπλισμό και στο παιδαγωγικό υλικό των αιθουσών παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη μεταβλητή Q20 δηλαδή τους γονείς που δίνουν σημασία αύλειο χώρο. ($r=,6$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q28 δηλαδή οι γονείς που δίνουν σημασία στη συχνή επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς του ιδιωτικού σχολείου παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση με τη μεταβλητή Q30 δηλαδή τους γονείς που δίνουν σημασία στην ύπαρξη συνεργασίας του σχολείου με εξωτερικούς συνεργάτες για παροχή επιπλέον δραστηριοτήτων ($r=,43$, $p<0.001$).

Υψηλού μεγέθους συνάφειες της τάξης από 0,70 και άνω.

Η μεταβλητή Q4 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή είναι εργαζόμενοι και οι δύο παρουσιάζει υψηλή συσχέτιση με τη μεταβλητή Q1 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο επειδή είναι απογοητευμένοι από το δημόσιο σύστημα εκπαίδευσης. ($r=,71$, $p<0.001$)

Η μεταβλητή Q6 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο για τη σταθερότητα λειτουργίας που προσφέρει παρουσιάζει υψηλή συσχέτιση με τη μεταβλητή Q1 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο επειδή είναι απογοητευμένοι από το δημόσιο σύστημα εκπαίδευσης. ($r=,71$, $p<0.001$)

Η μεταβλητή Q3 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή έχουν τη δυνατότητα επιδότησης από κάποιο ανάλογο πρόγραμμα παρουσιάζει υψηλή συσχέτιση με τη μεταβλητή Q2 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο επειδή έχουν την πεποίθηση ότι παρέχει καλύτερη εκπαίδευση και φροντίδα. ($r=,7$, $p<0.001$)

Η μεταβλητή Q4 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή είναι εργαζόμενοι και οι δύο παρουσιάζει υψηλή συσχέτιση με τη μεταβλητή Q2 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο επειδή έχουν την πεποίθηση ότι παρέχει καλύτερη εκπαίδευση και φροντίδα. ($r=,71$, $p<0.001$)

Η μεταβλητή Q5 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή δεν έχουν υποστηρικτικό περιβάλλον παρουσιάζει υψηλή συσχέτιση με τη μεταβλητή Q2 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό, σχολείο επειδή έχουν την πεποίθηση ότι παρέχει καλύτερη εκπαίδευση και φροντίδα. ($r=,74$, $p<0.001$)

Η μεταβλητή Q6 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο για τη σταθερότητα λειτουργίας που προσφέρει παρουσιάζει υψηλή συσχέτιση με τη μεταβλητή Q2 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό, σχολείο επειδή έχουν την πεποίθηση ότι παρέχει καλύτερη εκπαίδευση και φροντίδα. ($r=,74$, $p<0.001$)

Η μεταβλητή Q5 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή δεν έχουν υποστηρικτικό περιβάλλον παρουσιάζει υψηλή συσχέτιση με τη μεταβλητή Q3 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή έχουν τη δυνατότητα επιδότησης από κάποιο ανάλογο πρόγραμμα. ($r=,73$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q6 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο για τη σταθερότητα λειτουργίας που προσφέρει παρουσιάζει υψηλή συσχέτιση με τη μεταβλητή Q3 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή έχουν τη δυνατότητα επιδότησης από κάποιο ανάλογο πρόγραμμα. ($r=,72$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q5 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή δεν έχουν υποστηρικτικό περιβάλλον παρουσιάζει υψηλή συσχέτιση με τη μεταβλητή Q4 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή είναι εργαζόμενοι και οι δύο ($r=,76$, $p<0.001$).

Η μεταβλητή Q6 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο για τη σταθερότητα λειτουργίας που προσφέρει παρουσιάζει υψηλή συσχέτιση με τη μεταβλητή Q4 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή είναι εργαζόμενοι και οι δύο. ($r=,77$, $p<0.001$)

Η μεταβλητή Q6 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο για τη σταθερότητα λειτουργίας που προσφέρει παρουσιάζει υψηλή συσχέτιση με τη

μεταβλητή Q5 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο, επειδή δεν έχουν υποστηρικτικό περιβάλλον. ($r=,71$, $p<0.001$)

Η μεταβλητή Q20 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο για τον αύλειο χώρο παρουσιάζει υψηλή συσχέτιση με τη μεταβλητή Q19 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο για τον εξοπλισμό. ($r=,71$, $p<0.001$)

Η μεταβλητή Q21 δηλαδή οι γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο για τον εξοπλισμό και το παιδαγωγικό υλικό των αιθουσών παρουσιάζει υψηλή συσχέτιση με τη μεταβλητή Q19 δηλαδή τους γονείς που επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο για την κτηριακή υποδομή. ($r=,72$, $p<0.001$)

Κεφάλαιο 5^ο Συμπεράσματα

Μέσω της συγκεκριμένης έρευνας μελετήθηκαν οι παράγοντες που θεωρούν σημαντικούς οι γονείς, όταν επιλέγουν μια ιδιωτική μονάδα προσχολικής αγωγής για τα παιδιά τους. Παρουσιάζονται τα σημαντικά κριτήρια επιλογής, εντοπίστηκαν και παρουσιάζονται οι σχέσεις μεταξύ των κριτηρίων και των λόγων που κάποιος επιλέγει ιδιωτική μονάδα προσχολικής αγωγής έναντι της αντίστοιχης δημόσιας, καθώς και οι σχέσεις μεταξύ των κριτηρίων.

Μελετώντας το προφίλ των ανθρώπων που απάντησαν στην έρευνα παρατηρούμε ότι παρ' ότι το ερωτηματολόγιο στάλθηκε και στους δύο γονείς σε έγγαμες-κατά την πλειονότητά τους οικογένειες- οι γυναίκες ήταν αυτές που ανταποκρίθηκαν σε πολύ μεγαλύτερο ποσοστό στην απάντηση του ερωτηματολογίου, πιθανόν γιατί η ενασχόληση κι η φροντίδα του παιδιού κατά τα πρώτα έτη ζωής του εναπόκειται συνήθως στη μητέρα. Στην πλειονότητά τους οι συμμετέχοντες είναι υψηλού μορφωτικού επιπέδου, γεγονός που ίσως δείχνει ότι η εκπαίδευση γενικότερα παίζει σημαντικό ρόλο γι' αυτούς κι ίσως συνάδει με την πεποίθηση ότι στο ιδιωτικό σχολείο παρέχεται καλύτερα.

Στην έρευνα μας οι γονείς φαίνεται να οδηγούνται στο ιδιωτικό σχολείο εξαιτίας της ανάγκης και των δύο να εργαστούν, σε συνδυασμό με το ότι συχνά δεν υπάρχουν άνθρωποι στο περιβάλλον τους να τους υποστηρίξουν. Έτσι, για τη σταθερότητα λειτουργίας που τους παρέχεται, ώστε να είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους, φαίνεται από τα δεδομένα, να το προτιμούν κι όχι γιατί είναι απογοητευμένοι από το δημόσιο σύστημα εκπαίδευσης.

Οι γονείς ενημερώθηκαν για το σχολείο επιλογής τους κατά κύριο λόγο από το φιλικό τους περιβάλλον, παρ' όλα αυτά φαίνεται ότι διερεύνησαν επισκεπτόμενοι κι άλλες σχολικές μονάδες, προτού καταλήξουν στην επιλογή τους. Η φήμη που είχε το σχολείο και το ύψος των διδασκτρων φαίνεται να αποτέλεσε κριτήριο επιλογής για μεγάλο μέρος των γονέων.

Η υλικοτεχνική υποδομή του κτιρίου φαίνεται να είναι από τους βασικούς παράγοντες επιλογής ιδιωτικού σχολείου για τους γονείς με παιδιά προσχολικής ηλικίας. Από τα πολύ υψηλά ποσοστά φαίνεται πως η ίδια η κατασκευή του κτιρίου, ο αύλειος χώρος, οι αίθουσες με τον τεχνολογικό εξοπλισμό τους και το παιδαγωγικό υλικό είναι καθοριστικής σημασίας για να προτιμήσουν μια σχολική μονάδα. Από τα

δεδομένα φαίνεται να προκύπτει, ότι για τους γονείς- παρότι οι υποδομές συμβάλουν καθοριστικά στη μάθηση των παιδιών, εντούτοις ο τεχνολογικός εξοπλισμός για τη συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα δεν φαίνεται να αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την επιλογή τους.

Για την πλειοψηφία των γονιών η αρχική επαφή και η επικοινωνία που είχαν με τον διευθυντή της δομής μοιάζει να συνετέλεσε στην απόφασή τους να επιλέξουν το συγκεκριμένο σχολείο. Το ότι η σωστή και άμεση ενημέρωση τους, η επίβλεψη κι η υποστήριξη του εκπαιδευτικού προσωπικού φαίνεται να είναι οι κυρίαρχες αρμοδιότητες που αναμένουν οι γονείς από τον διευθυντή ενώ η διαχείριση των οικονομικών θεμάτων είναι χαμηλά στις επιλογές τους, ίσως ερμηνεύεται από το γεγονός ότι δίνουν προτεραιότητα σε ότι έχει άμεση σχέση με το παιδί τους. Για τον ίδιο λόγο φαίνεται-για την πλειοψηφία των γονέων-να αποτελεί πολύ σημαντικό κριτήριο στην επιλογή του ιδιωτικού σχολείου, η συχνή επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς.

Η παροχή γευμάτων, η μεταφορά των μαθητών, η συνεργασία του σχολείου με ειδικούς υγείας για την πλαισίωση κι αξιολόγηση των παιδιών κι οι επιπλέον δραστηριότητες που προσφέρει το ιδιωτικό σχολείο φαίνεται να αποτελούν για την πλειοψηφία των γονέων σημαντικά κριτήρια για να το επιλέξουν.

Σύμφωνα με την έρευνα μας, η επιλογή ιδιωτικής εκπαίδευσης των γονέων που βρέθηκε να είναι απογοητευμένοι από το δημόσιο σύστημα εκπαίδευσης, εκείνων που έχουν την πεποίθηση ότι το ιδιωτικό σχολείο παρέχει καλύτερη εκπαίδευση και φροντίδα, εκείνων που δικαιούνται επιδότηση από ανάλογα προγράμματα, εκείνων που και οι δύο είναι εργαζόμενοι, όσων δεν έχουν υποστηρικτικό περιβάλλον να τους πλαισιώνει, καθώς κι εκείνων που το προτιμούν λόγω της σταθερότητας λειτουργίας του, φαίνεται να επηρεάστηκε από το ύψος των διδάκτρων, τη συχνή επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς και τις επιπλέον δραστηριότητες που τους προσφέρονται. Μεταξύ των λόγων επιλογής της ιδιωτικής εκπαίδευσης έναντι της αντίστοιχης δημόσιας παρατηρούνται σχέσεις, κάτι που αναμέναμε εξαρχής.

Από τη σύγκριση των κριτηρίων μεταξύ τους και ομαδοποιώντας τις σχέσεις που εμφανίζονται παρατηρήθηκε τάση των γονέων, που κρίνουν σημαντικό το ύψος των διδάκτρων, να κρίνουν σημαντική και τη μεταφορά του μαθητή, τη συχνή επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς και τις επιπλέον παροχές που προσφέρει το

ιδιωτικό σχολείο. Επίσης, τα κριτήρια που σχετίζονται με την υλικοτεχνική υποδομή φαίνεται να παρουσιάζουν σχέσεις μεταξύ τους. Πιο συγκεκριμένα, οι γονείς για τους οποίους είναι σημαντική η υποδομή, έχουν την τάση να θεωρούν σημαντικό τον αύλειο χώρο, τον εξοπλισμό των αιθουσών και το παιδαγωγικό υλικό, την απόσταση του σχολείου από το σπίτι και τη δυνατότητα μεταφοράς του μαθητή. Επιπλέον, για τους γονείς που είναι σημαντική η συχνή επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς του σχολείου παρατηρήθηκε η τάση να δίνουν σημασία και στην παροχή γευμάτων, καθώς και στις επιπλέον δραστηριότητες που τους παρέχονται. Σχέση, επίσης, παρατηρείται ανάμεσα στο κριτήριο επιλογής του σχολείου, εξαιτίας της ύπαρξης συνεργασίας με ειδικούς για τη στήριξη, πρόβλεψη και αξιολόγηση του παιδιού τους και της παροχής επιπλέον εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Στην παρούσα έρευνα, δεν βρέθηκε κάποια αξιοσημείωτη σχέση για την επαφή και επικοινωνία των γονέων με τον διευθυντή ούτε μεταξύ των κριτηρίων, αλλά ούτε και με τους λόγους επιλογής της ιδιωτικής εκπαίδευσης έναντι της δημόσιας.

5.1 Περιορισμοί της έρευνας και προτάσεις για μελλοντική έρευνα

Όπως κάθε έρευνα έτσι και η παρούσα είχε κάποια αδύνατα σημεία. Αρχικά, το δείγμα ήταν αρκετά μικρό. Μεγαλύτερη συμμετοχή θα βελτίωνε την αξιοπιστία της έρευνας και θα έδινε μεγαλύτερη εμβάθυνση στην κατανόηση των απόψεων των γονέων.

Επίσης, η συλλογή των ερωτηματολογίων διήρκησε μόνο ένα μήνα στην αρχή του σχολικού έτους. Πιθανόν τα αποτελέσματα να ήταν διαφοροποιημένα, εάν μελετούσαμε τις απόψεις των γονέων, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Τέλος, επειδή χρησιμοποιήθηκε δειγματοληψία χωρίς πιθανότητα (βολική και χιονοστιβάδα) το δείγμα της έρευνας ήταν μη αντιπροσωπευτικό, επομένως τα αποτελέσματα δεν μπορούν να γενικευτούν στον γενικότερο πληθυσμό. (Creswell,2016)

Θα είχε ενδιαφέρον στο μέλλον η έρευνα να γινόταν σε μεγαλύτερο πληθυσμό. Επίσης, παρατηρώντας τη χαμηλή συμμετοχή των ανδρών στην έρευνα, θα είχε ενδιαφέρον να μελετηθεί σε μια μελλοντική έρευνα με ποια κριτήρια επιλέγουν οι άνδρες σχολική μονάδα για τα παιδιά τους συγκριτικά με τις γυναίκες.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΞΕΝΟΓΛΩΣΗ

- Aggelakos, C. (2007). The Cross-Thematic Approach and the “New” Curricula of Greek Compulsory Education: Review of an Incompatible Relationship. *Policy Futures in Education*, 5(4), 460–467.
<https://doi.org/10.2304/pfie.2007.5.4.460>
- Alahiotis, S. (2002). Towards a modern school. *Review of Educational Issues*, 7, 7-18.
- Arnold, D. H., & Doctoroff, G. L. (2003). The early education of socioeconomically disadvantaged children. *Annual Review of Psychology*, 54, 517–545.
<https://doi.org/10.1146/annurev.psych.54.111301.145442>
- Asad, N. (2019). *Parental Preferences and Choices in Selection of Private Primary Schools*.
https://www.ssoar.info/ssoar/bitstream/handle/document/67653/ssoar-par-2019-3-asad-Parental_Preferences_and_Choices_in.pdf?sequence=1&isAllowed=y&lnkname=ssoar-par-2019-3-asad-Parental_Preferences_and_Choices_in.pdf
- Bagavos, C. (2001). The situation of families in Greece. *Retrieved July, 15, 2010*.
- Bagavos, C. (2004). The Situation of Families in Greece: General Monitoring Report. *Families in EU-15. Policies, challenges and opportunities*. Vienna, Austrian Institute for Family Studies-European Observatory on the Social Situation, Demography and Family, 127-139.
- Bardige, B. (2006). *Infants and Toddlers: Providing Responsive and Supportive Care* - ProQuest. www.proquest.com.

<https://search.proquest.com/openview/678356406742e41ddeb7bcf000d7959d/1?pq-origsite=gscholar&cbl=27755>

Barros, S., Cadima, J., Bryant, D. M., Coelho, V., Pinto, A. I., Pessanha, M., & Peixoto, C. (2016). Infant child care quality in Portugal: Associations with structural characteristics. *Early Childhood Research Quarterly, 37*, 118–130. <https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2016.05.003>

Bernstein, B. (1971). *Class, Codes and Control vol 1* London.

Bettio, F., & Plantenga, J. (2004). Comparing Care Regimes in Europe. *Feminist Economics, 10*(1), 85–113. <https://doi.org/10.1080/1354570042000198245>

Bjørnstad, E., & Os, E. (2017). Quality in Norwegian childcare for toddlers using ITERS-R. *European Early Childhood Education Research Journal, 26*(1), 111–127. <https://doi.org/10.1080/1350293x.2018.1412051>

Boje, T., & Leira, A. (2012). Gender, Welfare State and the Market: Towards a New Division of Labour. In *Google Books*. Routledge. <https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=SGNq83abpDYC&oi=fnd&pg=PT8&dq=Saraceno>

Brunello, G., & Rocco, L. (2008). Educational Standards in Private and Public Schools*. *The Economic Journal, 118*(533), 1866–1887. <https://doi.org/10.1111/j.1468-0297.2008.02194.x>

Burchinal, M., Roberts, J. E., Zeisel, S. A., Hennon, E. A., & Hooper, S. (2006). Social Risk and Protective Child, Parenting, and Child Care Factors in Early Elementary School Years. *Parenting, 6*(1), 79–113. https://doi.org/10.1207/s15327922par0601_4

Burchinal, M. R., Roberts, J. E., Nabors, L. A., & Bryant, D. M. (1996). Quality of Center Child Care and Infant Cognitive and Language Development. *Child*

Development, 67(2), 606–620. <https://doi.org/10.1111/j.1467->

8624.1996.tb01754.x

Burchinal, M., Xue, Y., Auger, A., Tien, H.-C., Mashburn, A., Peisner-Feinberg, E.,

Cavadel, E. W., Zaslow, M., & Tarullo, L. (2016). III. TESTING FOR

QUALITY THRESHOLDS AND FEATURES IN EARLY CARE AND

EDUCATION. *Monographs of the Society for Research in Child*

Development, 81(2), 46–63. <https://doi.org/10.1111/mono.12238>

Calogiannakis, P., & Wolhuter, C. C. (2015). Education and Teacher Education in the

Modern World: Problems and Challenges. In *Google Books*. Cambridge

Scholars Publishing.

https://books.google.com/books?hl=el&lr=&id=rx_5DAAAQBAJ&oi=fnd&p

[g=PA229&dq=Lakasas](https://books.google.com/books?hl=el&lr=&id=rx_5DAAAQBAJ&oi=fnd&pg=g=PA229&dq=Lakasas)

Campbell, F. A., Wasik, B. H., Pungello, E., Burchinal, M., Barbarin, O., Kainz, K.,

Sparling, J. J., & Ramey, C. T. (2008). Young adult outcomes of the

Abecedarian and CARE early childhood educational interventions. *Early*

Childhood Research Quarterly, 23(4), 452–466.

<https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2008.03.003>

Chen, J.-Q., & McNamee, G. D. (2007). Bridging: Assessment for Teaching and

Learning in Early Childhood Classrooms, PreK-3. In *Google Books*. Corwin

Press.

<https://books.google.com/books?hl=el&lr=&id=kln4ccZ54dUC&oi=fnd&pg=>

[PR8&dq=Chen](https://books.google.com/books?hl=el&lr=&id=kln4ccZ54dUC&oi=fnd&pg=PR8&dq=Chen)

Chrisafides, K. (2004). Epistemological principles of preschool education. *Athens:*

Tipothito.

- Cizek, Brigitte, Richter, Rudolf, & and others. (2004). Families in EU-15: policies, challenges and opportunities. In B. Cizek & R. Richter (Eds.), *SSOAR* (Vol. 23). Österreichisches Institut für Familienforschung an der Universität Wien. <https://www.ssoar.info/ssoar/handle/document/36814>
- Cryer, D. (1999). Defining and Assessing Early Childhood Program Quality. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, 563(1), 39–55. <https://doi.org/10.1177/000271629956300103>
- Dafermou, H., Koulouri, P., & Basagianni, E. (2006). Preschool teacher guide. Athens: Pedagogical Institute, Ministry of Ministry of National Education and Religion.
- David, P. T. (1993). Educational Provision for Our Youngest Children: European Perspectives. In *Google Books*. SAGE. <https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=K9HcyzWn12wC&oi=fnd&pg=PP11&dq=David>
- Dearing, E., McCartney, K., & Taylor, B. A. (2009). Does Higher Quality Early Child Care Promote Low-Income Children's Math and Reading Achievement in Middle Childhood? *Child Development*, 80(5), 1329–1349. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2009.01336.x>
- Doumani, M. (1990). Greek family: From the collective organization to interpersonal relations. *Care for the family*, 11-15.
- Dragonas, T., & Tseliou, E. (2009). Transformations in the Greek family and changes in family law. *Understanding the family. Athens, Metehmio*.
- Dunn, L. (1993). Proximal and distal features of day care quality and children's development. *Early Childhood Research Quarterly*, 8(2), 167–192. [https://doi.org/10.1016/s0885-2006\(05\)80089-4](https://doi.org/10.1016/s0885-2006(05)80089-4)

- European Commission. (2017, October 9). *Elláda*. Eurydice - European Commission.
https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/greece_el
- Evangelou, D. (1996). Culture and the Greek Kindergarten Curriculum. *Early Child Development and Care*, 123(1), 31–46.
<https://doi.org/10.1080/0300443961230103>
- Fantuzzo, J., Perry, M. A., & Childs, S. (2006). Parent Satisfaction with Educational Experiences scale: A multivariate examination of parent satisfaction with early childhood education programs. *Early Childhood Research Quarterly*, 21(2), 142–152. <https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2006.04.002>
- Figlio, D. N., & Stone, J. A. (1997). *School choice and student performance: Are private schools really better*. Institute for Research on Poverty.
- Friedman, B. A., Bobrowski, P. E., & Geraci, J. (2006). Parents' school satisfaction: ethnic similarities and differences. *Journal of Educational Administration*, 44(5), 471–486. <https://doi.org/10.1108/09578230610683769>
- Friedman, B. A., Bobrowski, P. E., & Markow, D. (2007). Predictors of parents' satisfaction with their children's school. *Journal of Educational Administration*, 45(3), 278–288. <https://doi.org/10.1108/09578230710747811>
- Georgiadis, N. M. (2005). Trends in State Education Policy in Greece: 1976 to the 1997 Reform. *Education Policy Analysis Archives*, 13(9).
<https://eric.ed.gov/?id=EJ846520>
- Goelman, H., Forer, B., Kershaw, P., Doherty, G., Lero, D., & LaGrange, A. (2006). Towards a predictive model of quality in Canadian child care centers. *Early Childhood Research Quarterly*, 21(3), 280–295.
<https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2006.07.005>

- Goldring, E. B., & Phillips, K. J. R. (2008). Parent preferences and parent choices: the public–private decision about school choice. *Journal of Education Policy*, 23(3), 209–230. <https://doi.org/10.1080/02680930801987844>
- Hallam, R., Fouts, H., Bargreen, K., & Caudle, L. (2009). Quality from a Toddler’s Perspective: A Bottom-Up Examination of Classroom Experiences. *Early Childhood Research & Practice*, 11(2). <https://eric.ed.gov/?id=EJ868534>
- Hausman, C. S., & Goldring, E. B. (1997). Parent Involvement and Satisfaction in Magnet Schools: Do Reasons for Choice Matter? *ERIC*. <https://eric.ed.gov/?id=ED414619>
- Hellenic Parliament. (2008, May 27). *The Constitution of Greece, Publications Department, Athens*. www.hellenicparliament.gr. <http://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/f3c70a23-7696-49db-9148->
- Howes, C. (1997). Children’s Experiences in Center-Based Child Care as a Function of Teacher Background and Adult: Child Ratio. *Merrill-Palmer Quarterly*, 43(3), 404–425. <https://www.jstor.org/stable/23093331>
- Howes, C., Phillips, D. A., & Whitebook, M. (1992). Thresholds of Quality: Implications for the Social Development of Children in Center-based Child Care. *Child Development*, 63(2), 449–460. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.1992.tb01639.x>
- Hu, B. Y., Song, Z., Wang, S., & LoCasale-Crouch, J. (2019). Global quality profiles in Chinese early care classrooms: Evidence from the Shandong Province. *Children and Youth Services Review*, 101, 157–164. <https://doi.org/10.1016/j.chilyouth.2019.03.056>

- Hutchins, T., Frances, K., & Saggors, S. (2009). Australian Indigenous perspectives on quality assurance in children's services. *Australasian Journal of Early Childhood*, 34(1), 10–19. <https://doi.org/10.1177/183693910903400103>
- Kable, E. (2001). Making Sense of a New Curriculum Text within Competing Discourses and Complex Contexts. *Contemporary Issues in Early Childhood*, 2(3), 321–336. <https://doi.org/10.2304/ciec.2001.2.3.5>
- Kaczan, R., Rycielski, P., & Wasilewska, O. (2014). Parental satisfaction with school – determining factors. *EDUKACJA*, 131(6), 39–52. <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=471211>
- Karamessini, M. (2007). *The Southern European social model: Changes and continuities in recent decades*. International institute for labour studies.
- Karamessini, M. (2008). The provision of childcare services in Greece. *Expert Group on Gender and Employment issues (EGGE) report for the European Commission Directorate-General for Employment, Social Affairs and Equal opportunities, Unit G*.
- Kazamias, A., Zambeta, E., Karadjia, E. W. T. C. O., Nykta, A., & Roussakis, Y. (2001). Educational Reform 2000–Towards a paideia of open horizons–The modern Greek Sisyphus. *Education governance and social integration and exclusion: Studies in the powers of reason and the reasons of power. A report from the EGSIE project*. Upsala: Upsala Universitet.
- Koustourakis, G. (2007). The new educational policy for the reform of the curriculum and the change of school knowledge in the case of Greek compulsory education. *International Studies in Sociology of Education*, 17(1-2), 131–146. <https://doi.org/10.1080/09620210701433878>

- Kraushaar, O. F. (1972). *American nonpublic schools: Patterns of diversity*. Johns Hopkins University Press.
- LaForett, D. R., & Mendez, J. L. (2010). Parent Involvement, Parental Depression, and Program Satisfaction Among Low-Income Parents Participating in a Two-Generation Early Childhood Education Program. *Early Education & Development, 21*(4), 517–535. <https://doi.org/10.1080/10409280902927767>
- Laloumi-Vidali, E. (1998). Parental Expectations of Early Childhood Services for Preschool Children: The case of policy change in Greece. *International Journal of Early Years Education, 6*(1), 19–30. <https://doi.org/10.1080/0966976980060102>
- Lindblad, S., & Popkewitz, T. S. (2021). *Education governance and social integration and exclusion: Studies in the powers of reason and the reasons of power*. DIVA; Uppsala: Dept. of Education, Uppsala univ. <https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:67433>
- Liu, W. P., Yeung, A. S., & Farmer, S. (2001). What do parents want from day care services? Perspectives from Australia. *Early Childhood Research Quarterly, 16*(3), 385–393. [https://doi.org/10.1016/s0885-2006\(01\)00108-9](https://doi.org/10.1016/s0885-2006(01)00108-9)
- Mantziou, T. (2001). Children's questions, day nursery quality and mother's emotions. *Unpublished doctoral dissertation. University of Athens/Department of Preschool Education (in Greek)*.
- Maw, J. (1993). The National Curriculum Council and the Whole Curriculum: reconstruction of a discourse? *Curriculum Studies, 1*(1), 55–74. <https://doi.org/10.1080/0965975930010104>

- Megalonidou, C. (2020). The quality of early childhood education and care services in Greece. *International Journal of Child Care and Education Policy*, 14(1).
<https://doi.org/10.1186/s40723-020-00074-2>
- Melhuish, E. C. (2001). The quest for quality in early day care and preschool experience continues. *International Journal of Behavioral Development*, 25(1), 1–6. <https://doi.org/10.1080/01650250042000492>
- Melhuish, E., Ereky-Stevens, K., Petrogiannis, K., Ariescu, A., Penderi, E., Rentzou, K., Tawell, A., Leseman, P., & Broekhuisen, M. (2015). *A REVIEW OF RESEARCH ON THE EFFECTS OF EARLY CHILDHOOD EDUCATION AND CARE (ECEC) ON CHILD DEVELOPMENT*. https://ecec-care.org/fileadmin/careproject/Publications/reports/CARE_WP4_D4__1_review_of_effects_of_ecec.pdf
- MoE/PI. (2002). *Cross- thematic curriculum framework for compulsory education (DEPPS)*. Athens: Ministry of National Education and Religion. www.pi-schools.gr. http://www.pi-schools.gr/programs/depps/index_eng.php
- Moumoulidou, M. (2007). Methods and knowledge. *The case of the cross-thematic framework for kindergarten*. *Epistimes Agogis*, 2, 9-103.
- Muncie, J. (1995). Understanding the Family. In M. Wetherell, R. Dallos, & A. (co-editors) Cochrane (Eds.), *eprints.qut.edu.au*. Sage.
<https://eprints.qut.edu.au/198606/>
- OECD. (2021, January 10). *Education GPS - Greece*. [Gpseducation.oecd.org](https://gpseducation.oecd.org).
<https://gpseducation.oecd.org/CountryProfile?primaryCountry=GRC>
- Papaprokopiou, N. (2003). Public day care centres: Yesterday, today, tomorrow. *Towards a cooperative and participant training in preschool education*. Athens, Gutenberg.

- Papathanassiou, A. (1997). *Programs and activities in the state day nurseries of the Ministry of Health and Welfare* (Doctoral dissertation, Doctoral dissertation. Ioannina: University of Ioannina/Dept. of Philosophy-Education-Psychology (in Greek)).
- Payne, S. C., Cook, A. L., & Diaz, I. (2011). Understanding childcare satisfaction and its effect on workplace outcomes: The convenience factor and the mediating role of work-family conflict. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 85(2), 225–244. <https://doi.org/10.1111/j.2044-8325.2011.02026.x>
- Pearl Rock Kane, & Orsini, A. J. (2003). *The colors of excellence : hiring and keeping teachers of color in independent schools*. Teachers College Press.
- Penn, H. (1995). The relationship of private daycare and nursery education in the UK. *European Early Childhood Education Research Journal*, 3(2), 29–41. <https://doi.org/10.1080/13502939585207751>
- Petrogiannis, K. (2001). Day care experience and its effect in the psychological development of 18 months old children. *Preschool age: Care–education–development*, 349-393.
- Petrogiannis, K. (2010). Early Childhood Care and Education in Greece: Some Facts on Research and Policy. *International Journal of Early Childhood*, 42(2), 131–139. <https://doi.org/10.1007/s13158-010-0016-4>
- Petrogiannis, K. G. (1994). *Psychological development at 18 months of age as a function of child care experience in Greece*. Ethos.bl.uk. <https://ethos.bl.uk/OrderDetails.do?uin=uk.bl.ethos.361280>

- Plantenga, J., & Remery, C. (2009). The provision of childcare services. A comparative review of 30 European countries. Brussels: European Commission DG for Employment. *Social Affairs and Equal Opportunities*.
- Saraceno, C. (2000). *Gendered Policies: family obligations and social policies in Europe*. Iris.unito.it. <https://iris.unito.it/handle/2318/52365>
- Skallerud, K. (2011). School reputation and its relation to parents' satisfaction and loyalty. *International Journal of Educational Management*, 25(7), 671–686. <https://doi.org/10.1108/09513541111172081>
- Slot, P. L., Leseman, P. P. M., Verhagen, J., & Mulder, H. (2015). Associations between structural quality aspects and process quality in Dutch early childhood education and care settings. *Early Childhood Research Quarterly*, 33, 64–76. <https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2015.06.001>
- Sofou, E., & Tsafos, V. (2009). Preschool Teachers' Understandings of the National Preschool Curriculum in Greece. *Early Childhood Education Journal*, 37(5), 411–420. <https://doi.org/10.1007/s10643-009-0368-2>
- Suchodoletz, A. V., Lee, D. S., Premachandra, B., & Yoshikawa, H. (2017). Associations among quality indicators in early childhood education and care (ECEC) and relations with child outcomes: A meta-analysis. *Nyuscholars.nyu.edu*. <https://nyuscholars.nyu.edu/en/publications/associations-among-quality-indicators-in-early-childhood-educatio>
- Thomason, A. C., & La Paro, K. M. (2009). Measuring the Quality of Teacher–Child Interactions in Toddler Child Care. *Early Education and Development*, 20(2), 285–304. <https://doi.org/10.1080/10409280902773351>

- Tsiantis, J., Caldwell, B., Dragonas, T., Jegede, R. O., Lambidi, A., Banaag, C., & Orley, J. (1991). Development of a WHO Child Care Facility Schedule (CCFS): a pilot collaborative study. *Bulletin of the World Health Organization*, *69*(1), 51–57.
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2393211/>
- Tsiantis, J., Demenaga, N., & Lambidi, A. (1988). Preliminary observations from the evaluation of the WHO Child Care Facility Schedule in Athenian day-care centres. *Iatriki*, *54*, 57-62.
- Vandell, D. L., Belsky, J., Burchinal, M., Steinberg, L., & Vandergrift, N. (2010). Do Effects of Early Child Care Extend to Age 15 Years? Results From the NICHD Study of Early Child Care and Youth Development. *Child Development*, *81*(3), 737–756. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2010.01431.x>
- Vandell, D., Wolfe, B., & University Of Wisconsin--Madison. Institute For Research On Poverty. (2000). *Child care quality : does it matter and does it need to be improved?* University Of Wisconsin--Madison, Institute For Research On Poverty.
- Xu, Z., & Gulosino, C. A. (2006). How Does Teacher Quality Matter? The Effect of Teacher–Parent Partnership on Early Childhood Performance in Public and Private Schools. *Education Economics*, *14*(3), 345–367.
<https://doi.org/10.1080/09645290600777550>
- Zachrisson, H. D., Dearing, E., Lekhal, R., & Toppelberg, C. O. (2013). Little Evidence That Time in Child Care Causes Externalizing Problems During Early Childhood in Norway. *Child Development*, *84*(4), 1152–1170.
<https://doi.org/10.1111/cdev.12040>

Zambeta, E. (1998). Early childhood education in Europe: A comparative approach. *Athens: Themelio (in Greek)*.

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

Bell, J. (2001). Μεθοδολογικός Σχεδιασμός Παιδαγωγικής και Κοινωνικής Έρευνας (Οδηγός για φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες. Αθήνα: Gutenberg

Creswell, J.W. (2016). Η Έρευνα στην Εκπαίδευση. Σχεδιασμός, Διεξαγωγή και Αξιολόγηση της Ποσοτικής και Ποιοτικής Έρευνας. Αθήνα: Ίων/Ελλην.

Κακανά, Δ., Μπότσογλου, Κ., Χανιωτάκη, Ν., & Καβαλάρη, Ε. (2006). Η

αξιολόγηση στην εκπαίδευση: Παιδαγωγική και Διδακτική

Διάσταση. *Παιδαγωγική και διδακτική διάσταση. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις*

Αφών Κυριακίδη ΑΕ.

Λακασάς, Απ. (2012). Σχέδιο...διάσωσης στα ιδιωτικά σχολεία. Μετά τις συνεχείς διαρροές μαθητών, εκπτώσεις και επιμήκυνση των εγγραφών. Η Καθημερινή, 5/2/2012. Διάθεση στο

http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_ell_4_05/02/2012_471410

Μακράκης, Β. (2005). Ανάλυση δεδομένων στην Επιστημονική Έρευνα με τη Χρήση του SPSS. Από τη Θεωρία στην πράξη. Αθήνα: Gutenberg.

Ντολιοπούλου, Ε., & Γουργιώτου, Ε. (2008). Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση. Με έμφαση στην προσχολική. *Αθήνα: Gutenberg.*

Πετρογιάννης, Κ. (2008) Η ψυχολογική αναπτυξιακή έρευνα στο πεδίο της προσχολικής αγωγής: οι διεθνείς τάσεις και η ελληνική εμπειρία. Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού, 8, 140-154.

Ρέντζου, Κ. (2015). Το Επίπεδο της Ποιότητας της Παρεχόμενης Αγωγής και Φροντίδας από Βρεφονηπιακούς Σταθμούς. *Επιστημονική Επετηρίδα Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, 4, 59.
<https://doi.org/10.12681/jret.8704>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κριτήρια με τα οποία επιλέγουν οι γονείς ιδιωτική μονάδα Προσχολικής Αγωγής για την εκπαίδευση και φροντίδα των παιδιών τους

Ερωτηματολόγιο Διπλωματικής Εργασίας

ΠΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΟΥΣΩ

ΠΜΣ "ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ"
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Η έρευνα πραγματοποιείται στα πλαίσια διπλωματικής εργασίας κι απευθύνεται σε γονείς που τα παιδιά τους φοίτησαν τουλάχιστον για έναν χρόνο έως τα 6 έτη τους σε ιδιωτική μονάδα προσχολικής αγωγής. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου γίνεται ανώνυμα και θα διαρκέσει λίγα λεπτά. Οι απαντήσεις σας θα παραμείνουν εμπιστευτικές και θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της παρούσας μελέτης.

* Απαιτείται

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. ΦΥΛΟ *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

ΑΝΔΡΑΣ

ΓΥΝΑΙΚΑ

2. ΗΛΙΚΙΑ *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

<30

30-39

40 και άνω

3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
- ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΛΥΚΕΙΟΥ
- ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΙΕΚ
- ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΤΕΙ
- ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΑΕΙ
- ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ
- ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ

4. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
- ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
- ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ
- ΕΡΓΑΤΗΣ
- ΑΓΡΟΤΗΣ
- ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ
- ΟΙΚΙΑΚΑ
- ΑΝΕΡΓΟΣ
- ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ

5. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

ΕΓΓΑΜΟΣ/Η

ΔΙΑΖΕΥΓΜΕΝΟΣ/Η

ΑΓΑΜΟΣ/Η

ΧΗΡΟΣ/Α

6. ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΙΔΙΩΝ *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1

2

3

4 και άνω

7. ΜΗΝΙΑΙΟ ΚΑΘΑΡΟ ΑΤΟΜΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

0-500

501-1000

1001-1500

1501 -2000

2001 και άνω

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

8. Τι σας οδήγησε στην επιλογή ιδιωτικής μονάδας προσχολικής εκπαίδευσης έναντι της αντίστοιχης δημόσιας; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά.

	ΝΑΙ	ΙΣΩΣ	ΟΧΙ
Η ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	☐	☐	☐
Η ΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ΓΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΠΑΡΟΧΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ	☐	☐	☐
Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΑΝΑΛΟΓΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ (π.χ.ΕΣΠΑ)	☐	☐	☐
Η ΑΝΑΓΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΓΟΝΕΩΝ	☐	☐	☐
Η ΜΗ ΥΠΑΡΞΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ(ΠΑΠΠΟΥΔΕΣ,Κ.Α.)	☐	☐	☐
Η ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ (ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΧΑΜΕΝΕΣ ΩΡΕΣ Κ.Τ.Λ.)	☐	☐	☐

9. Έτη φοίτησης του παιδιού στο ιδιωτικό σχολείο της επιλογής σας; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1

2

3

4

5

6

10. Το παιδί φοίτησε στη σχολική μονάδα στην υποχρεωτική εκπαίδευση (Νηπιαγωγείο). *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

ΝΑΙ

ΟΧΙ

11. Πώς ενημερωθήκατε για το συγκεκριμένο σχολείο; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά.

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	☐	☐
ΑΠΟ ΦΙΛΟΥΣ/ΓΝΩΣΤΟΥΣ	☐	☐
Ο ΙΔΙΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ	☐	☐
ΑΠΟ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΑΣ		

12. Κάνατε έρευνα σχετικά με το ποιο σχολείο θα επιλέγατε πριν καταλήξετε στο συγκεκριμένο; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	
ΚΑΘΟΛΟΥ	☐	☐	☐	☐	☐	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

13. Επηρεαστήκατε από τη φήμη του σχολείου; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

ΝΑΙ

ΙΣΩΣ

ΟΧ

---

14. Πόσο επηρέασε την απόφασή σας το ύψος των διδάκτρων; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	
ΚΑΘΟΛΟΥ	☐	☐	☐	☐	☐	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

---

15. Πόσα σχολεία επισκεφθήκατε πριν καταλήξετε στην επιλογή σας; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

κανένα άλλο

1

2

3 και άνω

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

16. Πόσο επηρέασε την απόφασή σας η απόσταση του σχολείου από το σπίτι; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	
ΚΑΘΟΛΟΥ	☐	☐	☐	☐	☐	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

---

17. Πόσο επηρέασε την απόφασή σας η κτιριακή υποδομή; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	
ΚΑΘΟΛΟΥ	☐	☐	☐	☐	☐	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

18. Πόσο επηρέασε την απόφασή σας ο αύλειος χώρος; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	
ΚΑΘΟΛΟΥ	☐	☐	☐	☐	☐	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

19. Πόσο επηρέασε την απόφασή σας ο εξοπλισμός και το παιδαγωγικό υλικό των αιθουσών; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	
ΚΑΘΟΛΟΥ	☐	☐	☐	☐	☐	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

20. Θεωρείται ότι η υλικοτεχνική υποδομή ενός σχολείου συμβάλλει στην παροχή καλύτερης εκπαίδευσης; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

ΝΑΙ

ΙΣΩΣ

ΟΧΙ

21. Θεωρείται ότι η χρήση τεχνολογικού εξοπλισμού (υπολογιστές, tablet, διαδραστικοί πίνακες, κ.ά.) συμβάλλει στην παροχή καλύτερης εκπαίδευσης στην προσχολική ηλικία; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

ΝΑΙ

ΙΣΩΣ

ΟΧΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

22. Πόσο καθοριστικής σημασίας ήταν η αρχική επαφή και επικοινωνία σας με τον διευθυντή για την επιλογή της σχολικής μονάδας; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1 2 3 4 5

ΚΑΘΟΛΟΥ   ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

---

23. Ποιες από τις αρμοδιότητες του διευθυντή είναι πιο σημαντικές για εσάς για την εύρυθμη σχέση και επικοινωνία σας με το σχολείο; (Σημειώστε έως 3 επιλογές) *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- η άμεση και σωστή ενημέρωση γονέων
- η διαχείριση οικονομικών θεμάτων
- ο μεσολαβητικός ρόλος μεταξύ γονέων- εκπαιδευτικών
- η επίλυση συγκρούσεων
- η διαχείριση κρίσεων
- η επίβλεψη του εκπαιδευτικού προσωπικού
- η υποστήριξη στο εκπαιδευτικό έργο

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

24. Πόσο επηρέασε την απόφασή σας η δυνατότητα μεταφοράς του μαθητή που παρέχει το ιδιωτικό σχολείο έναντι του δημοσίου; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	
ΚΑΘΟΛΟΥ	☐	☐	☐	☐	☐	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

25. Πόσο επηρέασε την απόφασή σας η παροχή γευμάτων που προσφέρει το ιδιωτικό σχολείο έναντι του δημοσίου; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	
ΚΑΘΟΛΟΥ	☐	☐	☐	☐	☐	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

26. Πόσο επηρέασε την απόφασή σας η πιο συχνή επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς που παρέχει το ιδιωτικό σχολείο; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	
ΚΑΘΟΛΟΥ	☐	☐	☐	☐	☐	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

27. Πόσο σημαντική θεωρείτε την ύπαρξη συνεργασίας του σχολείου με εξωτερικούς συνεργάτες για τη στήριξη, πρόβλεψη, αξιολόγηση του παιδιού σας (ψυχολόγος, λογοθεραπευτής, κ.ά.) *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	
ΚΑΘΟΛΟΥ	☐	☐	☐	☐	☐	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

28. Πόσο σημαντική θεωρείται την ύπαρξη συνεργασίας του σχολείου με εξωτερικούς συνεργάτες για παροχή επιπλέον δραστηριοτήτων ;(π.χ.μουσικός,γυμναστής, κ.ά.) *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	
ΚΑΘΟΛΟΥ	☐	☐	☐	☐	☐	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

29. Οι επιπλέον παροχές -έναντι του δημοσίου σχολείου- επηρέασαν την επιλογή σας; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ΝΑΙ
 ΙΣΟΣ
 ΟΧΙ

ΕΠΟΜΕΝΗ ΒΑΘΜΙΔΑ

30. Έχετε σκοπό το παιδί σας να συνεχίσει τη σχολική του πορεία σε ιδιωτικό σχολείο; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ΝΑΙ
 ΙΣΟΣ
 ΟΧΙ

Σας ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας!

Συνοδευτική Επιστολή

Αγαπητοί γονείς,

ονομάζομαι Πούλιου Μαρουσώ και είμαι προϊσταμένη νηπιαγωγός στο Ιδιωτικό Συστεγαζόμενο Νηπιαγωγείο «Μαγικός Κόσμος». Το ερωτηματολόγιο που καλείστε να απαντήσετε αποτελεί μέρος της έρευνας που διεξάγω στα πλαίσια της διπλωματικής μου εργασίας. Το θέμα με το οποίο ασχολείται η έρευνα είναι τα κριτήρια με τα οποία επιλέγουν οι γονείς ιδιωτική μονάδα προσχολικής αγωγής για τη φροντίδα και εκπαίδευση των παιδιών τους.

Θα χρειαστείτε περίπου 10 λεπτά για να το συμπληρώσετε. Σας διαβεβαιώνω για την ανωνυμία και την εμπιστευτικότητα της έρευνας και σας ευχαριστώ πολύ εκ των προτέρων για τον χρόνο που θα διαθέσετε.

Για οποιαδήποτε απορία ή αν θέλετε να σας γνωστοποιήσω τα αποτελέσματα της έρευνας, μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μου μέσω email: marousoso@yahoo.gr

		Correlations																
Στη/η1	Στη/η2	Q01	Q02	Q03	Q04	Q05	Q06	Q16	Q18	Q19	Q20	Q21	Q24	Q26	Q27	Q28	Q29	Q30
Q01	rson Correl	1	,681**	,699**	,706**	,697**	,709**	,532**	-0,055	-0,117	-0,06	-0,184	-,202*	0,149	0,116	,514**	-0,083	,339**
Q02	rson Correl	,681**	1	,704**	,714**	,735**	,738**	,535**	-0,07	-0,103	-0,064	-0,06	-0,028	0,012	-0,003	,499**	-0,121	,382**
Q03	rson Correl	,699**	,704**	1	,690**	,726**	,724**	,517**	0,025	-0,073	-0,032	-0,079	-0,084	0,075	0,029	,577**	-0,12	,358**
Q04	rson Correl	,706**	,714**	,690**	1	,763**	,771**	,453**	-0,196	-0,128	0,009	-0,082	0,056	-0,051	0,063	,615**	-0,056	,414**
Q05	rson Correl	,697**	,735**	,726**	,763**	1	,708**	,476**	-0,093	-0,145	-0,111	-0,112	-0,061	-0,002	0,024	,588**	-0,11	,333**
Q06	rson Correl	,709**	,738**	,724**	,771**	,708**	1	,522**	-0,133	-0,188	-0,06	-0,169	-0,146	-0,02	0,048	,551**	-0,118	,392**
Q16	rson Correl	,532**	,535**	,517**	,453**	,476**	,522**	1	0,185	-0,026	0,093	0,007	0,011	,260**	0,008	,473**	-0,088	,358**
Q18	rson Correl	-0,055	-0,07	0,025	-0,196	-0,093	-0,133	0,185	1	,249*	0,179	0,063	0,077	0,078	-0,104	-0,053	-0,129	-0,12
Q19	rson Correl	-0,117	-0,103	-0,073	-0,128	-0,145	-0,188	-0,026	,249*	1	,711**	,719**	0,17	,254*	0,01	-0,13	0,17	0,12
Q20	rson Correl	-0,06	-0,064	-0,032	0,009	-0,111	-0,06	0,093	0,179	,711**	1	,601**	0,157	,208*	-0,024	-0,091	0,109	,196*
Q21	rson Correl	-0,184	-0,06	-0,079	-0,082	-0,112	-0,169	0,007	0,063	,719**	,601**	1	,209*	0,167	0,059	-0,058	0,123	0,157
Q24	rson Correl	-,202*	-0,028	-0,084	0,056	-0,061	-0,146	0,011	0,077	0,17	0,157	,209*	1	0,06	0,037	0,128	0,149	0,058
Q26	rson Correl	0,149	0,012	0,075	-0,051	-0,002	-0,02	,260**	0,078	,254*	,208*	0,167	0,06	1	,295**	0,163	,202*	0,15
Q27	rson Correl	0,116	-0,003	0,029	0,063	0,024	0,048	0,008	-0,104	0,01	-0,024	0,059	0,037	,295**	1	,367**	,297**	0,136
Q28	rson Correl	,514**	,499**	,577**	,615**	,588**	,551**	,473**	-0,053	-0,13	-0,091	-0,058	0,128	0,163	,367**	1	0,151	,426**
Q29	rson Correl	-0,083	-0,121	-0,12	-0,056	-0,11	-0,118	-0,088	-0,129	0,17	0,109	0,123	0,149	,202*	,297**	0,151	1	,334**
Q30	rson Correl	,339**	,382**	,358**	,414**	,333**	,392**	,358**	-0,12	0,12	,196*	0,157	0,058	0,15	0,136	,426**	,334**	1

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Q1	Σας οδήγησε στην επιλογή ιδιωτικής μονάδας προσχολικής εκπαίδευσης έναντι της αντίστοιχης δημόσιας η απογοήτευση από το δημόσιο σύστημα εκπ/σης;
Q2	Σας οδήγησε στην επιλογή ιδιωτικής μονάδας προσχολικής εκπαίδευσης έναντι της αντίστοιχης δημόσιας η πεποίθηση για καλύτερη παροχή φροντίδας και εκπαίδευσης;
Q3	Σας οδήγησε στην επιλογή ιδιωτικής μονάδας προσχολικής εκπαίδευσης έναντι της αντίστοιχης δημόσιας η επιδότηση από κάποιο ανάλογο πρόγραμμα;
Q4	Σας οδήγησε στην επιλογή ιδιωτικής μονάδας προσχολικής εκπαίδευσης έναντι της αντίστοιχης δημόσιας η ανάγκη εργασίας και των δύο γονέων;
Q5	Σας οδήγησε στην επιλογή ιδιωτικής μονάδας προσχολικής εκπαίδευσης έναντι της αντίστοιχης δημόσιας η μη ύπαρξη υποστηρικτικού περιβάλλοντος;
Q6	Σας οδήγησε στην επιλογή ιδιωτικής μονάδας προσχολικής εκπαίδευσης έναντι της αντίστοιχης δημόσιας η σταθερότητα λειτουργίας που παρέχει;
Q16	Πόσο επηρέασε την απόφασή σας το ύψος των διδάκτρων;
Q18	Πόσο επηρέασε την απόφασή σας η απόσταση του σχολείου από το σπίτι;
Q19	Πόσο επηρέασε την απόφασή σας η κτιριακή υποδομή;
Q20	Πόσο επηρέασε την απόφασή σας ο αύλειος χώρος;
Q21	Πόσο επηρέασε την απόφασή σας ο εξοπλισμός και το παιδαγωγικό υλικό των αιθουσών;
Q24	Πόσο καθοριστικής σημασίας ήταν η αρχική επαφή και επικοινωνία σας με τον διευθυντή για την επιλογή της σχολικής μονάδας;
Q26	Πόσο επηρέασε την απόφασή σας η δυνατότητα μεταφοράς του μαθητή που παρέχει το ιδιωτικό σχολείο έναντι του δημοσίου;
Q27	Πόσο επηρέασε την απόφασή σας η παροχή γευμάτων που προσφέρει το ιδιωτικό σχολείο έναντι του δημοσίου;
Q28	Πόσο επηρέασε την απόφασή σας η πιο συχνή επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς που παρέχει το ιδιωτικό σχολείο;
Q29	Πόσο σημαντική θεωρείτε την ύπαρξη συνεργασίας του σχολείου με εξωτερικούς συνεργάτες για τη στήριξη, πρόβλεψη, αξιολόγηση του παιδιού σας (ψυχολόγος, λογοθεραπευτής, κ.ά.)
Q30	Πόσο σημαντική θεωρείται την ύπαρξη συνεργασίας του σχολείου με εξωτερικούς συνεργάτες για παροχή επιπλέον δραστηριοτήτων ;(π.χ.μουσικός, γυμναστής, κ.ά.)